Former Nazi-hunter says

Number of war criminals exagerated

Marco Levytsky

A former Nazi-hunter who claims to have killed Joseph Mengele, the "Angel of Death" of the notorious Auschwitz concentration camp, says the numbers of alleged war criminals residing in Canada are greatly exagerated.

Erich Erdstein, 64, who is currently a private investigator living in Ottawa, suggest these exagerated numbers are largely the result of "the commercialization of war crimes" by the Simon Weisenthal Holocaust Documentation Centre in Vienna.

"I know, if I would be in the position to have based all my income and my organization on hunting Joseph Mengele, and Mengele is dead, I would have to find another reason to keep that organization alive and concentrate on something else," he said in a personal interview with *Ukrainian News*.

Erdstein says he has no doubt that some war criminals may have entered Canada, but doubts the figures mentioned in the media.

In June, the Decshene Commission reported that they will investigate a list of 660 alleged war criminals residing in Canada. Earlier, Sol Littman, Toronto representative of the Los Angeles Simon Weisenthal Centre, claimed there were more than 2,000 war criminals residing here.

"What is it you call a Nazi war criminal?" queries Erdstein. "Somebody who was directly responsible for torture, slaughter, executions, mass executions, ordering them, or executing them. 660 in Canada? That is heck of a lot, it seems to me."

Erdstein says he can understand why Ukrainians have been named in recent accusations and it's because of what the word *Schutztaffel*, abreviated as SS, means to Jews.

A Ukrainian military unit, organized specifically to fight Soviet Russia in 1943, was originally

Cont. P. 15

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Ціна 50¢ Price

Едмонтон середа, 4 вересня 1985 — P. LVIII, ч. 34
Edmonton, Wednesday September 4, 1985 — P. LVIII 34

Американські законодавці захищають О.Мишко

сторінка 2

"Українська сила" переважає

Дальші перемоги у кампанії

Міністер міських справ Юліян Козяк починає набирати більше сили у спробі стати провідником Прогресивної Консервативної Партії Альберти, і прем'єром Альберти.

За підрахунками *Українських Вістей*, становище кандидатів в понеділок 2-го вересня таке: Дон Гетті 257, Козяк 219, Рон

Прод. ст. 2

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA, AND FOR THE PAYMENT OF POSTAGE IN CASH 2nd CLASS MAIL PERMIT 0335

Return Requested

PLEASE SEND TO:

Папа Іван Павло II молиться перед домовиною покійного Патріярха Йосифа Сліпого. В цім числі *Українських Вістей* є спеціяльний пам'ятний додаток в першу річницю смерти Патріярха Сліпого.

Pope John Paul II prays before the coffin of the late Patriarch Josyf Slipyj. *Ukrainian News* has a special memorial supplement inside this week's edition in commemoration of the first anniversary of the death of Patriarch Slipyj.

TRANSIT HOTEL

TRANSIT MOTOR INN LTD.
476-1144, 475-5714
12720 Fort Road
Edmonton, Alberta

Обороняймо Оксану Мишко

Більше, як 100 американських законодавців підписали лист до совєтського прем'єра Михаїла Ґорбачова, в якому вони висловлюють своє турбування за долю Оксани Мишко.

Оксана Мишко тепер перебуває далеко за межами України, десь біля китайського кордону.

Конґресмени закликають Ґорбачова звільнити Оксану Мишко із цього нелюдського заслання. Вони мотивують це параграфом 100 із кодексу поправчої праці, де сказано, що в'язні, які мають хронічні хвороби, можуть бути звільнені від терміну ув'язнення, який залишається. В листі є просьба до совєтського прем'єра, щоб дозволив Оксані Мишко, якій тепер 80 років, повернутись до Києва, де мешкає її син з родиною.

Також спільний лист від конґресменів і про терпіння цієї жінки-українки були виготовлені АОЛПУ для розповсюдження на Світовій Конференції в Найробі, Кенії. Таким чином було винесено справу переслідування О.Мишко на світовий форум.

Автобіографію Оксани Мишко ми вже неодноразово подавали в Українських Вістях. Ця людина бореться все своє життя з совєтською владою, і за це мучиться. Це дійсно справжня українська героїня. Він сталінських часів до сьогоднішнього дня совєтські власті не перестають її переслідувати.

Американці в Обороні Людських прав в Україні -АОЛПУ, крайова організація в обороні людських і національних прав в Україні із її централею в Н'ю Джерсі допомагає конґресменам, які є ініціяторами цього листа, Кристофорові Смитові і Бернардові Дваєрові у їхній акції в обороні Оксани Мишко.

Трагічна ситуація, в якій знаходиться українська правозахисниця турбує всіх чесних людей світу. Багато організацій включилися в обороні О.Мишко. Доля людини, яка позбавлена медичної опіки в такому похилому віці, це жах, що охоплює кожну нормальну людину.

Ув'язнена в 1947-1955 роках за "політичну активність", яка показалась шкідливою для совєтів, відсидівши цей тяжкий термін, вона і надалі залишилася активною в правозахисному русі.

Після зформованої в 1976 році Української Гельсінкської Групи, ініціятором і основоположником якої була Оксана Мишко, над нею не перестають знущатись. Неодноразові обшуки її помешкання, а також особисті обшуки, конфіскація листів, документів, книжок, а також різного роду шантаж, допити, погрози, примусово поміщують до психіятричних лікарень — ось як формулюють, фальсифікують обвинувачення — це метод держави, що кричить на весь світ про "права вільної людини".

6-го січня 1981 року її засуджують на 6 місяців суворого режиму в таборі, і п'ять років внутрішнього заслання. Вже пройшло чотири роки, залишився ще один рік. Чи витримає ця жінка?

5-та річниця Солідарності

15-го серпня Лех Валенса відзначив 5-ту річницю профспілки "Солідарність", заохочуючи працівників перейти від протестів до розв'язування проблем.

Виголошуючи промову перед заводом кораблів імені Леніна, Валенса сказав, що програми й клич "Солідарності" мають свою вартість, але що населення Польщі шукає конкретної розв'язки. Поліція патрулювала в околиці, але не втручалася в імпрезу.

Втік моряк

Совєтське риболовецьке судно "Григорій Поліванов" недавно відплило від канадського порту Галіфакс.

Один із членів екіпажу 50-річний моряк вийшов на берег, але назад так і не вернувся...

—Перемоги—

Прод. із ст. 1

Ґиттер 129, невручені 256.

Це число є тільки підрахунком, а не офіційними даними.

Як і минулого тижня, Козяк здобув багато делеґатів, коли його організація зайняла всі делеґатські позиції в кількох округах, особливо тих Едмонтонських, де багато українського населення.

В щоденній пресі багато пишуть про "українську силу" чи "українське з'єднання" і як це помагає Козякові вигравати в емонтонських округах.

Козяк виграв всі делеґатські позиції в трьох едмонтонських округах минулого тижня — в Ґолд Бар, організованою Олею Саварин, у Беверлі під провідництвом ЧЛА Василя Дячука, і в Белмонті, де організація ЧЛА Валтера Швендера розгромила опозицію.

В між часі кампанія Ґеттія застрягла. Навіть у своїм власнім окрузі, Едмонтон Вайтмад, який він репрезентував від 1967 до 1979-го років, Ґетті тільки пощастило розділитися делеґатами із Козяком, десять на десять.

Також виглядає, що Козяк виграв більшість делеґатів в окрузі Редвотер-Андру, де він народився, у містечку Св. Михаїла.

(Тому, що точних чисел не було подано, а тільки так виглядає, як перемога Козяка, *Вісті* тут оцінюють число делеґатів 10 Козякових, а 10 невручених.

Козяк також одержав п'ять вручених делеґатів від молоді партії, одного від екзекутиви, та вісім у Спирит Ривер Ферв'ю.

Крім своїх десять із Вайтмад, Ґетті виграв тільки чотирьох делеґатів минулого тижня із екзекутиви.

Ґиттер виграв 15 із молоді 12 із екзекутиви та одного від Лакомб.

Невручених делеґатів є 19 із Лакомб, трьох із екзекутиви, 12 із Ферв'ю, та ми рахуємо 10 із Редвотеру.

Юліян Козяк є для всіх нас!

Якщо ви хочете допомогти, щоб вибрати Юліяна Козяка прем'єром Альберти, або хочете довідатись, як ви можете спричинитись до вибору делеґатів для Юліяна Козяка, прошу подзвонити до:

Олі Дячук
466-8646

Люди, які мешкають поза Едмонтоном, можуть задзвонити на цей телефон "колект".

Це оголошення заплачене Кампанією Юліяна Козяка

Комітет Українців Канади запрошує на

КОНЦЕРТ

чоловічого хору

"ЧАЙКА"

із МЕЛЬБОРН, АВСТРАЛІЯ

і

ТАНЦЮВАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ

"ВЕСЕЛКА"

із СІДНЕЙ, АВСТРАЛІЯ

в п'ятницю, 20 вересня 1985, о 8:00 годині вечора в Домі Української Молоді - 9615 - 153 Авеню

Квитки в ціні $10.00 можна набути в Укр. Книгарні, Укр. Кредитівці, Орбіті та в Домі Української Молоді

Чи ви відновили вашу передплату?

John Q. Public
00000 - 000 St.
Edmonton, Alta.

Sept 1985

Подивіться на горішний куток наліпки із вашою адресою. Якщо там немає дати, або якщо дата вже минула, це значить, що ви ще не відновили вашої передплати. Якби ви нам післали відновлення передплати, поки ми вам мусимо післати повідомлення, це би нам дуже допомогло. Просимо виповнити нижче подану форму та вислати на :

Ukrainian News
10967 - 97 St.
Edmonton, Alta. T5H 2M8

разом із передплатою

Ім'я.....
Адреса.....
Місто..... Пров.....
Поштовий Код.....
В Канаді.....$20.00 на рік
Поза Канадою.....$30.00 на рік
(Кошти подані в КАНАДСЬКИХ ДОЛЯРАХ)

From behind the Iron Curtain

This regular feature, which we are publishing for the benefit of those who may have trouble reading in Ukrainian, is a roundup of news from Ukraine and other countries in the USSR which had previously been published in the Ukrainian language. The information comes mostly from underground sources.

Afganistan war protested

(USSR NEWS BRIEF - STAFF) Close to 40 people were arrested following a demonstration against the Afganistan war in Yerevan, capital of the Armenian Soviet Socialist Republic, May 20, 1985. Around 200 people — mostly the parents of soldiers being shipped out to war — participated. Those arrested were charged with hooliganism.

Fourth arrest

(USSR NEWS BRIEF - STAFF) A Ukrainian human rights activist who once crafted a gift to the American people has was arrested for the fourth time in the village of Horodivka in the Vynnitsia province. Petro Ruban, 45, was still completing his term of internal exile when arrested in June. Ruban was first arrested towards the end of the 1950's for allegedly robbing a bank in order to obtain funds for the Ukrainian national movement. In 1965 he was arrested for "anti-Soviet propaganda" and illegal possession of weapons. His third arrest was in 1976 after he created the gift at his place of work. This was termed theft of electrical energy and materials. Ruban is an art instructor by profession.

Matusevych defies KGB

(STAFF) Ukrainian political prisoner Olena Matusevych wrote a defiant letter to the Praesidium of the Supreme Soviet of the USSR in 1984, which only reached the west last month. In the letter, which came via the *Chronicle of the Barachevsky Women's Political Zone*, Matusevych asserts her determination to preserve he principles and Ukrainian consciousness in the face of KGB efforts to break her spirit. "Imprisoned behind barbed wire in the women's political concentration camp in Mordovia, I am declaring that I am a Ukrainian, Ukrainian by spirit and blood, and I will always stand by my sacred right to be a Ukrainian and by Ukraine's right to its existence and independence," she wrote. Under the Soviet constitution every member republic has the theoretical right to secede. However, anyone advocating Ukrainin secession from the USSR is automatically arrested for "anti-Soviet propaganda".

Poetess punished for refusing to wear insignia

(STAFF) Dissident poestess Iryna Ratushynska was placed in a cold confinement cell for refusing to wear an insignia on her breast which political prisoners in concentration camps are forced to don. In a letter smuggled out to the west, women political prisoners Halyna Baratz, Yadvyga Beliauskene, Lydia Doronina, Natalia Lazareve, Tatiana Osypova and Lehle Parek say Ratushynska who entered the camp a healthy women is now seriously ill. Prisoners in confinement cells are kept on a diet of bread and water. The prisoners say Ratuchynska refused to wear the insignia because she considers it an affront to human dignity. Ratushynska has participated in hunger strikes in defense of other prisoners.

Dissident re-arrested

(USSR BRIEF - STAFF) A Ukrainian human rights activist who is ill with tuburculosis was rearrested right in his camp and given another sentence just as his original term was to run out. Petro Sychko, 59, had previously spent 10 years (1947-1957) in a concentration camp when he was arrested in 1979 for membership in the Ukrainian Helsinki Monitoring Group and demonstrating during the funeral of composer Volodymyr Ivasiuk. Ivasiuk, composer of such songs as *Chervona Ruta* and *Two Violins* was tortured to death by KGB security men in 1979. His death was officially termed a suicide. Sychko's son Vasyl, who was arrested at the same time as his father, was also rearrested as his term drew to a close.

Decore wants support for cultural proposal

Laurence Decore

Mayor Laurence Decore is asking citizens to let Edmonton City Council know how they feel about a proposed new cultural policy for the city.

In a letter sent to approximately 400 cultural organizations, Decore urges citizens to support the proposal which will be brought before city council late this month by writing letters of support and sending petitions.

The proposal, which was first presented in draft form in January calls for financial assistance to cultural organizations, including multicultural ones to be set at a fixed percentage of the municipal mill rate.

It also proposes a cultural commission which would include representatives of the cultural and multicultural components in the city.

"There are some on council who are skeptical of such a policy, and it is now most important to impress upon them the extent to which our society now accepts the principles contained within that policy," says Decore.

Petitions supporting the cultural policy proposal are available at *Ukrainian News*.

Terelia sentenced

Ukrainian Catholic activist Josyf Terelia has been sentenced to seven years in a labor camp and five years if exile, reports the Munich-based *USSR News Brief*.

That is the usual sentence for the all-encompasing "anti-Soviet propaganda" charge.

Terelia, one of the founders on the Initiative Group for the Defense of Rights and Believers, set up to defend the underground Ukrainian Catholic Church, was arrested February 8.

Word of his arrest first reached the west in June. No details of his charge or sentence were available at that time.

Astro Travel Service

10856 - 97 Street
Edmonton, Alberta T5H 2M5
Tel: (403) 423-2351

SERVICES OFFERED

- Complete airline tickets at airline prices.
- Specialists in Ukraine tours and individual travel.
- Money, and vehicles sent to your family in Ukraine.
- Business travel with free ticket delivery.
- Hotel and car arrangements.
- Ocean crusies, "sunspot" holidays.
- Passport and visa arrangements.
- Sponsorship of friends and relatives to visit Canada.

Mitch Wujcik, manager

Subscribe to Ukrainian News

Fill out this form and send to this address:

Ukrainian News
10967 - 97 St.
Edmonton, Alta. T5H 2M8

Name.

Address.....

City.....Prov. .....
Postal Code.....
Subscriptions in Canada $20.00 a year
Outside Can

CALL'S TRADING POST

North of Brosseau Parking Lot

Bonnyville Alberta Phone 826-5250

HERITAGE TRUST pays...

9%

annual interest

ON A 1 YEAR GUARANTEED INVESTMENT CERTIFICATES

MINIMUM DEPOSIT $500.00

РІЧНИЙ ВІДСОТОК СЕРТИФІКАТ НА ГВАРАНТОВАНИЙ ВКЛАД НА ОДИН РІК ВІДСОТКОВА СТАВКА ПІДЛЯГАЄ ЗМІНІ

HERITAGE TRUST

192 Kingsway Garden Mall
Phone 474-8471
10166 - 100 Street, Edmonton
Phone 422-6211
725 - 4th St. S.W., Calgary
Phone 265-4415

Member Canada Deposit Insurance Corporation

Interest rates subject to change

Julian Koziak is for all of us!

If you wish to help elect Julian Koziak premier of Alberta, or want information on how to elect delegates that will back Julian Koziak, please call:

468-2744

If you live outside Edmonton, please call the toll-free number:

1-800-232-1973

This ad paid for by the Julian Koziak Campaign

Українські Вісті
Ukrainian News
Головний редактор та адміністратор

Марко Левицький

Помічний та мовний редактор

Христина Шерман

Ukrainian News is published every Wednesday except for two weeks in July at 10967-97 Street, Edmonton Alberta T5H 2M8. Telephone (403) 423-6985. Authorized as second class mail by the Post Office Department Ottawa, and for the payment of postage in cash. 2nd Class Mail. Permit 1035

Хай ідеали Патріярха залишаться в наших серцях

В цю неділю Українські Католики по цілому світі будуть вшановувати своїми молитвами першу річницю смерти покійного Патріярха Кардинала Йосифа Сліпого. В смерти, як і у житті, Патріярх Сліпий є живим символом нашої Церкви — її страждань, її переживань та її аспірацій.

В цьому числі, *Українські Вісті* видають вісім додаткових сторінок про покійного патріярха. В них є кілька статтей, включно із англомовним дописом про Його життя. Це історія ранніх років, його священства, його 17-ти років страждань в совєтському Ґулагу та його боротьба зберегти становище Української Церкви. Це хвилююча історія, про яку всі повинні багато знати. Ми радимо нашим читачам не читати це тільки для себе, але й передавати *іншим*, щоб вони знали про незломність духа цього чоловіка.

Коли ми молимось за Патріярха Сліпого в цю неділю, пам'ятаймо також, за що стояв Патріярх, за що він боровся. Його життєва праця була присвячена захисту Української Католицької Церкви та її гідности. Його постійною мрією було, щоб Українська Католицька Церква могла б знов процвітати на своїй рідній землі — на вільній та демократичній Україні. Патріярх Сліпий відійшов у вічність, але його ідеали повинні жити в наших серцях на віки вічні.

May the Patriarch's ideals stay in our hearts

This Sunday, Ukrainian Catholics around the world will commemorate with their prayers the first anniversary of the death of our late Patriarch Cardinal Josyf Slipyj. In death, as in life, Patriarch Slipyj nevertheless stands as a vivid symbol of our Church — its sufferings, its trials and its aspirations.

In this week's edition, *Ukrainian News* is publishing an eight-page bilingual supplement about the late Patriarch. In it are several articles including the story of his life and times. The story of his early years, his priesthood, his 17 years of sufferings in the Soviet Gulag, his release and his struggles to maintain the status of the Ukrainian Church. It is a stirring story and it is a story that many should know. We urge our readers not just to read it themselves, but to pass it on so others will know of the unbreakable spirit of this man.

As we remember Patriarch Slipyj this Sunday, let us also remember what the Patriarch stood for, what he struggled for. His life's work was dedicated to the defence of the Ukrainian Catholic Church and for its integrity. His constant dream was that, one day, the Ukrainian Catholic Church could again flourish in its native land. In a free and democratic Ukraine. Patriarch Slipyj may have passed away, but his ideals should continue to live on in our hearts forever.

Перспектива

Ukraine's energy prospects

David Marple

In a major article in *Radyanks'ka Ukraina*, B.V. Kachura, a secretary of the Central Committee of the Communist Party of Ukraine, reviewed the performance of the Ukrainian SSR in the Eleventh Five-Year Plan (1981-1984) and outlined prospects for the forthcoming plan (1986-1990) in the principal branches of the energy field: nuclear energy, coal, oil and gas.

In should be stated at the outset that Kachura's articles are notably more balanced than those of some of his colleagues. They generally lack the verbosity of a Shcherbitsky speech or article and avoid dramatic overstatements. At the same time they are usually detailed and lengthy. As a result, Kachura's remarks merit serious attention. Moreover, as a member of the Energy Commission of the Soviet Union and as First Secretary of the Donetsk Oblast Party organization, the 55-year old engineer has considerable first-hand experience of the main branches of Ukraine's energy industry.

Taken overall, the Eleventh Five-Year Plan in Ukraine's energy sector has not been a disaster. But neither has it been a resounding triumph. Kachura notes partial successes thus far in the Plan: that electricity capacity has been increased by 21 percent, and that electricity out put has been raised by 14 percent. Plans for the output of oil in the republic will evidently be overfulfilled for the 1981-1985 period. Some 585 industrial enterprises, and collective and state farms have been converted to gas over this same timespan, in addition to 1,27 million apartments and residences, including 485,000 in rural areas.

Turning to specific projects, Kachura states that during the current Plan, two nuclear power plants became operational, namely those at Zaporishya and the South Ukraine, the latter believed to be located between Prybuzhzhya and Kostyantinivka in Mykolaiv Oblast. Over the past four years, the capacity of Ukraine's nuclear power stations has risen by 300.5 percent. At the same time, the Plan for raising the energy capacity of the republic has remained behind its targets as a result of delays in the construction of the Rovno and Khmelnytsky nuclear power plants. Kachura points out that construction organizations working on these two plants should make use of the report on the "production-line" construction at Zaporizhya, by means of which blocks come into operation at intervals of one year, with a maximum time limit of eighteen months.

It should be recalled that the second of four power blocks at the Zaporizhya plant in Ukraine (each block in 1,000 megawatts in capacity) came into operation on July 2, several months ahead of schedule, following the commencement of power generation of the first biosk as recently as December 1984. Whether speed is of the essence in an intricate procedure such as the construction of a nuclear power plant is debatable. Evidence suggests, moreover, the the work on the second powerblock was less labor intensive than that on the first. The Soviet authorities have thus reduced the number of workers on the project while accelerating the rate of construction, which raises some questions about maintenance of safely levels, albeit speculative ones at this stage.

Kachura indicated the lamentable state of some of the electro-transmission lines in the republic. At the beginning of 1985, 26 percent of the 0.4-10 kilovolt force lines were in need of either major repair or replacement. The 359 million rubles allotted for this purpose in the current Five-Year Plan have already been used up. There has been a considerable outlay within the Ministry of Energy and Electrification of the Ukrainian SSR on the dismantling of obsolete and "shabby" equipment.

According to Kachura, the capacity of the republic's nuclear power stations is to be increased by several times in the 1986-1990 Plan. Further, nuclear heating plants, such as those pioneered at Odessa and under construction at Kharkiv will "have been mastered in principle." The main goal behind these plants is to economize on fuel. During the current Plan, over 690 high fuel-consuption boiler-houses, with "threadbare equipment" have been closed down, enabling a saving of 350,000 tons of conventional fuel per annum, and the release of 3,500 workers.

Energy-saving is in fact the main underlying theme of Kachura's article. He cites the speech of Ukrainian First Party Secretary Shcherbitsky at the July (1985) Plenum of the Central Committee

Cont. P. 5

Листи до редакції

Хай наші посли виступають із протестами до Малроні

До Українських Вістей
В. П. П. Редактор!

Тут звертаюсь до Вас із проханням, якщо є можливо, щоб Ви помістили мого листа в Українських Вістях, якого я тут залучую.

Прочитав я в Українських Вістях 21 серпня, щоб писати листи протесту до Оттави.

На мою думку було б краще і мало б більше успіху, щоб наші посли, які є вибрані до федерального уряду і наші сенатори виступили разом в парляменті в нашій обороні.

Централя КУК повинна знайти кілька послів від ліберали і Н.Д.П.,щоб вони також виступили в нашій обороні в парляменті.

А ми маємо коло десять наших послів і вони повинні всі разом написати лист протесту до Малроні.

Це є робота Малроні, що з нас жиди роблять насміховище в Канаді, тому, що Малроні дозволив створити Комісію Дешена. І ми маємо наших послів в Саскачевані, Манітобі і в Онтаріо і вони також повинні писати листи протесту.

Ми маємо в Едмонтоні нашого посадника кількох радних і вони також повинні разом написати листи протесту.

І наші Церкви повинні писати листи протесту.

З пошаною І. Молин

Думки авторів не завжди висловлюють думки Редакції. Приймаємо тільки оригінальні і підписані статті, кореспонденції, дописи і посмертні згадки, писані на машинці через лінію з маргінесом по обох боках, щоб могли справити рукопис; у відбитках ніяких посилок не приймаємо. Редакція застерігає собі право скорочувати статті, кореспонденції, дописи і посмертні згадки.

Ukraine's

Cont. from P. 4

of the Communist Party of Ukraine, which pointed out that 75-80 percent of the planned increase in fuel needs of the republic could be met through economizing on current resources.

The concomitant release of superfluous workers entailed in this process has also occurred in the coal industry, and raises questions about the future employment of thousands of unskilled workers in the Ukrainian economy.

Turning to the coal industry, the article acknowledged that there are serious problems that connot be attributed solely to worsening geological and mining conditions. The Institute of Mining at Donetsk and the Donetsk Scientific Research Institute of Coal are taken to task for delaying for several years the creation of machinery with which to extract coal from steep and sloping seams. Modernization of coal mines is said to be at an unsatisfactory level. The volume of coal output has fallen below the level achieved in 1980. Even Soviet ministers are admitting, publicly or implicitly, that the Donetsk coalfield's future is limited. This possibility was emphasized by the astonishing statement made by RSFST Prime Minister Vorotnikov revently that the Siberian coalfield will account for 50 percent of the county's output by the end of this century, as opposed to its current proportion of about 37 percent.

Many geophysical researchers in the republic are reportedly making unreliable prognoses about potential oil and gas resources. Again, Kachura's emphasis is on making better use of existing resources. He cites the example of the Chernyhiv Oil-Gas Extraction Department of the "Ukrnafta" production association, which extracted over 25,000 tons of oil from a field that was thought to be exhausted by applying "new methods." But in neither field is Ukraine a major area in the USSR, and in the sphere of natural gas, output in the republic has seen a constant decline over the past decade from about 69 billion cubic meters in 1975 to around 43 billion cubic meters in 1984. "New methods," however elaborate, are unlikely to reverse this trend.

Ukrainian workers, like others in the USSR, have pledged themselves to economize resources in order to attain at least two extra working days per annum. This energy seving is to include almost 1 billion kilowatts per hour of electricity and 770,000 tons of conventional fuel. Most of the savings on organic fuel is being obtained through the expansion of nuclear power plants. The saving attained through the opening of the Zaporizhya and South Ukrainian Plants, for example, is said to be the equivalent of the annual output of 10-12 highly productive coal mines. And of the four areas surveyed: nuclear energy, coal, oil and gas, only the former gives cause for optimism about the future. Resource-saving is a viable short-term goal, but over the longer term, the Ukrainian SSR may find itself somewhat one-dimensional in energy development.

NOTES

1. *Radyans'ka Ukraina*, July 30, 1985.
2. *Izvestiya*, July 5, 1985.
3. A brief account of the development of this plant is given in David Marples, "Comecon Cooperation in Nuclear Energy," *Soviet Analyst*, July 24, 1985.
4. *Robitnycha hazeta*, July 5, 1985.
5. See for example, *Pravda Ukrainy*, July 17, 1985.
6. *Pravda*, July 19, 1985.
7. *Soviet Geography*, April 1985, h. 295.
8. See *Robitnycha hazeta*, July 19, 1985. The CPSU decree was in fact based on a report from the Ukraine: "Concerning the work of the Kharkiv City Committee of the Ukraine for the mobilization of toiling collectives for the fulfillment of the 1985 Plan and the socialist obligations to work no less than two days on economized material resources.

З минулого

10 років тому
4 вересня 1975 року
КОРОТКІ ВІСТКИ

● В 1974 році зібране в Манітобі збіжжя вартувало 694 мільйонів долярів. За ті гроші можна було закупити 17,000 нових домів.

● Цьогорічні вибори в провінції Онтаріо коштуватимуть прибл. 8 мільйонів долярів, на 30 % більше, як 1971 року.

● В часі трьох днів відпочинку із "днем праці" в Канаді загинуло 75 осіб. З того 58 осіб загининуло в автомобілевих випадках, шість втопилося, три згинули в пожежі, а інші згинули в інших випадках.

● Поселення білих людей у Канаді почалося в 1604 році, як Французький дослідник Шамплен із 79 осадниками перезимував на острові св. Хреста, над рікою св. Лаврентія в Квебеку.

● Федеральний уряд затвердив підвишку платень для поліції АрСіЕмПі. поліцисти першої кляси дістали річно 16,000 долярів, замість теперішніх 14,500 дол.

● В Москві засудили на кілька років тюрми якогось 45-річного Володимира Мороза, який заробив на нелегальному продажі мистецьких картин за кордон 466,000 долярів, за що купив собі поблизу Москви розкішний дім із басейном до плавання, німецьке авто та багато закордонного вина.

● Протягом цього року в Італії терористи захопили 38 осіб, за звільнення яких треба було заплатити. Недавно вони захопили власника фабрики в Палермо, професора кримінології Кампізі й дістали за його звільнення мільйон долярів.

25 років тому
5 вересня 1960 року
Нацистський вбивник живе у Вінніпезі - каже совєтський часопис

Совєтське новинкарське агенство сказало, що у Вінніпезі, Канаді, живе німецький нацист, кол. управитель в'язниці в Естонії. ТАСС не назвав його поіменно, тільки сказав, що він має 54 роки, приїхав до Канади і купив собі дім у Вінніпезі.

У Вінніпезі державна поліція заявила, що вона не знає нічого про чоловіка, або донесення, про які говорить совєтське агенство, і вважає його пропагандою.

За словами ТАСС, цей нацист був комендантом табору в Ягола, в Естонії і розстріляв від 1942 до 1944 року понад 3,000 людей. Його жертви були з Чехословаччини і Німеччини, між ними науковці, лікарі, купці, директори банків. Декотрі з них були жиди.

По появі тієї вістки віннінепезька Фрі Прес подала у виключній новинці, що до неї зголосився "нацистський воєнний злочинець", за яким шукають комуністи, як за масовим убивником в Естонії. Не подаючи свого імені, щоб не виставити на репресії своєї родини і себе, він сказав, що совєтське обвинувачення супроти нього є 99-відсотковою брехнею і пропагандою. Він, естонець, ніколи не був німецьким вояком, служив в естонській армії і в 1943 р. був директором в'язниці в Таллінні. Канада звільнила його від усяких підозрінь, коли прийняла його, як іміґранта.

Молотов на новій позиції у Відні

Вячеслав молотов, найстарший і найближчий співробітник Сталіна, був-ший прем'єр і міністер закордонних справ, як також член політбюра, який попав у неласку Хрущова в 1957 році, тепер іменований представником СССР на міжнародній комісії атомної енергії у Відні.

Молотов був совєтським амбасадором у зовнішній Монголії, що рівнялося його засланню. Однак він все ж таки одержав відносно найліпшу позицію з трьох совєтських провідників, що були усунені зі становищ в партії і уряду за "протипартійну діяльність" — Маленкова, Кагановича і Шепілова, а згодом Жукова і Булганіна. Молотов мав змогу бувати в Москві.

Чи перенесення Молотова до Відня означає ступневий поворот до ласки Хрущова? Повірно виглядало б так, однак не є виключене, що Хрущов хотів тільки усунути його з китайського пограниччя, щоб Молотов не міг вдержувати надто близьких зв'язків з китайцями. Виглядає, що в теперішньому "ідеологічному" китайсько-совєтському спорі Молотов перехилюється на сторону Пекіну, а не Москви.

Коротко

Суспільні програми

Федеральний спеціяльний комітет подає, що суспільні програми країни не є використані тими, що повинні використати з них, крім кількох випадків.

Провінції й території, які ведуть так званий канадський плян помочі в дію, вповні спроможні вирішувати, чи даний аплікант справді потребує помочі, чи ні.

Перевірка пляну також виявила,що майже 10 відсотків канадців, приблизно 2 мільйони людей, клясифіковані, як потребуючі і отримують урядову поміч. Половина тих осіб отримує стипендії від уряду тому, що не можуть знайти праці.

Прем'єр-міністер Малруні каже, що більше, як 259 тисяч канадців працюють сьогодні, ніж в ту саму пору минулого року. У своїй промові, приготовленій на деь робітника в понеділок, Малруні сказав, що є значний прогрес в сторону збільшення можливостей працювати по цілій країні. Національні програми дальше відповідатимуть потребам жінок, молоді й тим,що довший час є безробітними.

Нові припущення

Є нова версія про минулотижневу пожежу двигуна, що знищила літак у Манчестері, що в Англії, вбивши 55 осіб.

Голова американської федеральної летунської адміністрації каже, що мабуть, це пов'язане зі звичкою операторів пускати двигуни в незвичайно швидкий рух.

Доналд Енген також каже, що британська авіялінія мабуть, користувалася простішою системою перевірення двигуна, від тієї, якою користується більшість головних американських авіялиній.

Заява підписана кров'ю

Приблизно 20 філіпінських журналістів і радіодикторів підписали заяву кров'ю, вимагаючи дії розв'язання питання, вбивства їхніх друзів.

Вони різали власні руки ножами й бритвами до крові, а відтак підписали заяву на масовім плякаті.

Один радіодиктор сказав, що вони надіються, що це остання капля крови, що буде пролита в імені волі преси. Найменше 12 журналістів були вбиті в останні 9 місяців.

Єпископ в Канаді

Архиєпископ Кантербері є в Канаді на своїм 18-деннім турне.

В п'ятницю отця Роберта Рансі вітав прем'єр Н'юфанденду Браєн Пекфорд в будинку міського уряду Гендеру.

Боротьба з хворобою

Американський лікар каже, що є краща і більша можливість знайти лікування проти хвороби ейдз у Канаді, ніж у Америці.

Майкел Рекарт сказав на ванкуверській пресконференції в п'ятницю, що за короткий час, що він перебуває в Британській Колюмбії, він переконався, що канадці ставляться більш терпеливо до тих, що хворіють на ейдз.

Рекарт також сказав, що медична система в Канаді є набагато краща й більш співпрацююча, ніж у Америці. Рекарт є в Британській Колюмбії, щоби очолювати програму бадання й поради провінції для пацієнтів згаданої смертельної хвороби, яка вбиває спроможність тіла боротися з іншими хворобами і яка головно пов'язана з гомосексуалами й надуживальниками наркотиків, які користуються ін'єкціями.

Звільнення в'язнів

Ізраїль звільнив ще 113 в'язнів, вертаючи їх до Лівану автобусами Червоного Хреста.

Це п'ята група з поверх 700 ливанців і палестинців, звільнених Ізраїлем від часу, що шиїтські стрільці викрали літак авіялінії ТідаблЮей 14-го червня. Шиїти тримали 39 невинних американців в полоні більше, ніж два тижня, вимагаючи звільнити в'язнів.

Учасники табору

Табір "Веснівка"

З 4-го до 18-го серпня ц.р., відбувся виховно-відпочинковий табір Спілки Української Молоді на Єпархіяльній Оселі біля озера Вабамун. Цьогорічний табір відбувся під назвою "Веснівка", передбачаючи таборування на власній оселі, так же само названій і на слідуючий рік, в імені Миколи Павлушкова, основоположника Спілки Української Молоді на рідних землях, під кличем "Честь України -готов боронити!"

Сумівська молодь на таборі, відмітила ряд історичних та політичної річниці, між ними: 60-ліття заснування Спілки Української Молоді в Україні, 55-і роковини судового процесу в Харкові над членами СВУ-СУМ, 35-і роковини геройської смерти командира У.П.А. Тараса Чупринки - Шухевича, 40 років закінчення II-ої світової війни та вихід на волю українських політичних в'язнів.

В таборі було 31 уасників з Едмонтону і 13 таборовиків із Калгарі. Склад команди табору був:

комендант - Вероніка Чучман (Саскатун), головний виховник - Тарас Шмігельський (Едмонтон), бунчужні - Лариса Тапанчук (Едмонтон), 1 тиждень, Тарас Подільський (Едмонтон), 2-ий тиждень, писар Олена Вуйцік (Едмонтон), обозні -Соня Британ (Едмонтон), Славко Ногас (Едмонтон), тереонзнавство - Мар'ян Духній (Едмонтон), спортовий референт — Влодко Тарнавський (Едмонтон), самодіяльність -Христя Липська (Калгарі), спів - Христя Патан (Едмонтон), Тамара Модна (Калгарі), виховники та упорядники - Борис Сидорук (Калгарі), Тарас Духній (Едмонтон, Тарас Шрам (Едмонтон), Катруся Садівник (Калгарі), Юрко Садівник (Калгарі), Ліса Мекдоналд (Едмонтон).

Щоденна програма табору включала: руханку, апелі, спорт, теренозначство, впоряд, гутірки на різноманітні теми, плавання, спів, гри й забави. Різні теренові гри, змагання вправности, турніри, бейсбол та відбиванки, прогульки, вогники, таборове весілля та забави доповняли програму табору.

В неділю, 11-го серпня, приїхав отець крилошанин Тарнавський та відправив Службу Божу. Команда табору та юнацтво, дуже вдячні були отцеві, що приїхав допомогти Сумівській родині. А в суботу, 17-го серпня, приїхав до табору, отець Ковальчик, капелян С.У.М. в Едмонтоні. Всі учасники табору, команда та родичі раділи, що отець капелян, відправив Службу Божу на закриття табору та зміг бути присутнім на кінцевій варті табору.

Юнацтво відбуло дві варти. Перша варта відбулась в неділю, 11-го серпня, де були присутні самі учасники табору та команда. Кінцева ватра, в присутності родичів та гостей, відбулася в суботу, 17-го серпня. На кінцевій ватрі виступило юнацтво з віршами, піснями та скечами. Сама програма тривала дві години, де разом із родичами, юнацтво веселилося та забавлялося. Дивлячись на різноманітну програму тої ватри, треба ствердити, що наслідок двотижневої праці був дуже позитивний.

Команда табору старалася якнайкраще відбути табір із юнацтвом, та напевно, з юнацтвом залишаться гарні спомини та новоздобуті знання. Переглянувши пророблену працю із юнацтвом, бачимо, що будуть Сумівці все готові боронити честь України!

Вероніка Чучман
серпень, 1985 р.

Двоє естонців втекли із СССР

Молоді естонці, один 25 і другий 28 років втекли із Совєтського Союзу.

Давно була запланована ця втеча на Захід, але здійснити її вдалося тільки недавно. З Естонії вони приїхали поїздом до Мурманська. Перейшли пограничну зону, до Шеції. Дорога була важка, бо йшли тільки вночі, а вдень ховалися. Так вони добралися до Фінляндії. Фінляндія має угоду із Совєтським Союзом, де сказано, що обі країни зобов'язуються видавати людей, які нелегально переходять кордони.

Один фінляндський селянин позволив втікачам відпочити, нагодував їх і сам на своєму автомобілі відвіз їх до шведського міста, що на кордоні Гапаранда. Втікачі добрались до Стокгольму.

Тепер вони чекають полагодження справ відносно політичного притулку.

Втікачі не дозволили репортерам їх фотографувати і не подали своїх прізвищ. Тільки один із них сказав: "Як приємно почувати себе на волі, і що ніхто за тобою не шпигує".

Тюрми...тюрми...

Переклад
і опрацювання
Христини Шерман

Продовження матеріялів із "Самвидаву", про Мордовську політичну жіночу зону в Барашево.

Сьогодні ми публікуємо заяву в'язня Лідії Доронінoї, написану 4 березня 1984 року.

"Я народилася в 1925 році в самостійній державі - незалежній Латвії, в родині релігійних селян. Одержала освіту відповідну духу і законам моєї країни.

В роки моєї юности відбулися дві страшні події — масовий вивіз мого народу у 1941 році, учинений совєтськими властями, і масовий розстріл місцевих євреїв в 1942 році, вчинений гестапівцями. Черед тих, що постраждали, були мої шкільні товариші, мої близькі і знайомі...

Через півтора року після закінчення війни, вся моя родина, і я в тому числі, були заарештовані "за зраду Батьківщини" по статті 58-1а, як було сказано в обвинуваченні, за зв'язок з "бандитами". Ці "бандити" були знайомі мого батька, яким він допомагав, так само, як і допомагав би іншим людям під час війни, тим, що попадали в полон та іншим, що попадали в біду, зовсім не зраджуючи своєї батьківщини і народу. Не зраджувала Батьківщину і я. Одначе мене судили і засудили на 5 років, Воєнним Трибуналом Прибалтійського воєнного округу.

Суд проходив на російській мові, якої я тоді зовсім не розуміла. Після суду я примусово була вивезена зі своєї батьківщини на Урал, а потім у Воркуту.

В 1951 році я звільнилась хвора, з кавернами в легенях, но тому, що мене залишили на засланні в Комі АССР, на батьківщину могла повернутись тільки в 1954 році, після смерті Сталіна і завдяки цій позитивній переміні в країні. Але нам з чоловіком і дочкою ніде було жити.

Працюючи разом з чоловіком на далекій півночі, ми тільки в 1962 році зуміли заробити досить грошей, щоб побудувати в Латвії кооперативне помешкання. Накінець моє життя здавалося влаштованим.

Але в 1970 році мене засудив Верховний Суд Латвійської ССР на два роки за розповсюдження "Самвидаву".

За моїм глибоким переконанням, стаття за якою мене судили, немала ніякої етичної основи. Так, як згідно з статтею 18 Загальної декларації прав людини "кожна людина має право на свободу думки, совісті і релігії, це право включає свободу без перешкоди підтримуватись своїх переконань, і свободу шукати, одержувати і розповсюджувати інформації і ідеї... незалежно від державних кордонів".

Ось як там сказано: "Кожна людина (ст 18 і ст. 19) має право на свободу думки, совісті і релігії... Кожна людина має право на свободу своїх переконань і на вільний їх вираз,..."

Пробувши і проживши два роки серед кримінальних злочиців, я повернулась до родини, продовжувала працювати, доглядала за паралізованим чоловіком і старими батьками (вони на двох одержували пенсію від держави 10 рублів на місяць).

В 1977 році в латвійській газеті "Падомю Яунатне" була поміщена стаття Калная і Лаціса "Скажи, хто твій друг". В цій статті моя родина — батько, брат (посмертно), його дружина і я сама, були оббріхані. Моє оправдання не було надруковане, брехуни не були покарані.

В 1983 році я була заарештована третій раз. Мене судив Верховний Суд Латв. ССР (антирадянська агітація і пропаганда). Висунуті проти мене обвинувачення не відповідали істині і не були доказані. Але, не дивлячись на це, мене засудилим на 5 років суворого режиму і 3 роки заслання. Значить, не знаючи за що, за яку провину, я знову відірвана від батьківщини на 8 років.

Знаходячись в колонії суворого режиму, я старша жінка, інвалід II групи, не маю надії коли-небудь повернутись додому.

17-го січня 1984 в центральних газетах Латвії знов була надрукована стаття за підписом Силіньша, в якій було згадано моє ім'я. В цій статті сказано, нібито в мене за кордоном є "господарі", на яких я працюю.

Важаю за необхідне заявити, що я почуваю себе вільною людиною, навіть на засланні, і ніяких "господарів" не маю. Все життя я була лояльною до совєтської влади. Працювала, виховувала дочку і внуків, платила податки, дотримувалась законів. За пільгами не тягнулась і крім заробітної платні від держави нічого не одержувала, тому не вважаю себе ні в чому її винною.

Я людина релігійна і завжди старалася дотримуватись етичних принципів релігійної моралі, я сама, того не бажаючи,підривала совєтський устрій.

Ніколи раніше мені не приходила думка до голови покинути батьківщину. Тепер, не маючи можливості, захищатися від брехні і наклепів, не маю можливості жити на своїй батьківщині, не маючи прав, які сказані в статті 18 Загальної Декларації прав людини, і статті 19 Міжнародного Пакту про громадянські і політичні права. Я ВІДМОВЛЯЮСЯ ВІД СОВЄТСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Прошу совєтську державу дозволити мені виїхати до Швеції, до родини мойого покійного брата — його дружини Ласманіс Валентини Карлівни і її трьох дочок. Не думаю, що совєтська держава для свого учіплення неодмінно має потребу в тому, щоб я померла в Мордовії, а не в Швеції.

6 березня 1984 року
Лідія Доронінa

Блаженніший Патріярх Кардинал Йосиф Сліпий

1892-1984

Пам'ятне видання

His Beatitude Patriarch Cardinal Josyf Slipyj

1892-1984

Memorial edition

Життя

Прод. із ст. 8

ном, Чарнецьким, Будкою й Лятишевським. Їх засуджено за "активну зрадницьку й підсобницьку діяльність на користь німецьких окупантів". Їхньою одинокою провиною було, що не погодились піддатися російському Православному патріярхові й зрадити Українську Католицьку Церкву. Старенького вже, бо 80-літнього єпископа Хомишина засуджено на 10 років важкої каторги; всі інші разом з митрополитом Йосифом, одержали 8 років важкої каторги, а єп. Чарнецький тільки 5 років. Після засуду Митрополит відбував кару спершу в тюрмі в Києві, а опісля в Кірові в Росії. Звідтіль відправлено Митрополита в східній Сибір, де він перебував у Маріїнську, маленькому містечку Кемеровської області. В серпні 1948 року перевезено його до табору праці "Н.23" в Темниковському районі Мордовської автономної республіки, де було майже 50 українських в'язнів. Там перебував він від 1949-1953 року. Після смерти Сталіна, здавалось, що большевики його випустять, але вони рішили його зломити. Зробили йому знову пропозицію піддатися патріярхові, що він рішуче відкинув.

Велика комісія, що 15 травня прибула до табору, розпитувала митрополита Сліпого, про його зв'язки зі світом, про ставлення до православної Церкви. Після цього його звільнили та не дозволили вернутись до Львова, але приділили до дому інвалідів-старців у селі Маклаково, коло Єнісейська в середньому Сибірі, де він виконував службу сторожа дому. Але прийшов знову черговий удар на геройського Митрополита; 1958 р. його знову поставили під суд і засудили на 7 років, "трудоісправітєльних лагерей". З середнього Сибіру Митрополит не тільки листувався з різними духовними і світськими особами, вірними кат. церкви, писав пастирські послання, але навіть, давав призначення священикам по різних околицях Сибіру, Уралу й Казахстану. В 1957 р. в 40-річчя його священства Папа Пій XII післав йому власноручного листа, благословляючи його Митрополита ісповідника, який однак не дійшов до його рук, але дав нагоду прокуророві обвинувати його в зв'язках із Папою. 1963 року, за старанням Папи Івана XXIII, Москва звільнила митрополита Йосифа Сліпого й дозволила йому виїхати до Риму, де він на Соборі Ватиканському II, в присутності 2.400 отців Собору, дав пропозицію піднести Київо-Галицьку митрополію до гідности Патріярхату.

Під кінець 1963 р. свящ. Конгрегація для Східних Церков признала Митрополитові Сліпому достоїнство Верховного Архиєпископа, а з початком 1965 р. Папа Павло VI підніс його до гідности Кардинала Римської Церкви.

На Соборі, а відтак на єпископських конференціях, Кардинал Йосиф Сліпий відважно боронив інтереси і права Української Католицької Церкви. В роках 1968-1973 він відвідав 14 країн Европи, Північної й Південної Америки й далекої Австралії, всюди, де тільки живуть українські поселенці, щоб нав'язати з ними релігійні спілкування й пожвавити їхнє церковно-релігійне життя. В Римі Кардинал Йосиф оснував науковий осередок довкола У.К. Університету св. Климента в 1963 р., пожвавив життя монахів Студитів (купуючи монастир під Римом 1965 р.), розбудував собор-пам'ятник св. Софії 1969 р.; надбав та відновив храм Жировицької Матері Божої при парафії Сергія і Вакха, при якому заснував український музей і гостинницю, в 1971 р. В між часі відновив видання журналу "Богословія" та інші науково-джерельні праці, число яких уже нараховується до 100 томів. Ось так його Блаженство працював і побивався про долю Української Католицької Церкви й науки; хоч останніми часами здоров'я йому вже не дуже служило. Він же ж дожив глибокого віку свого трудящого життя.

Їх Еміненція Кардинал Йосиф чудом зберігся і, як живий свідок залишився з 11-ти замучених у московській каторзі Ієрархів УКЦ. Прибувши на Захід, він не тільки символізував важку недолю УКЦ й українського народу, але невтомно працював і виконував все для збереження й розбудови Укр. Катол. Церкви в Україні й діяспорі. Він не хотів накидати католицизму українським некатоликам, але його щирим бажанням було привернути єдність нашої Церкви з часів рівноапостольського Князя Володимира Великого.

Для України блаж. Кардинал Йосиф став символом української, християнської Церкви, її прапороносцем і символом патріотизму й любови до Батьківщини й ісповідником за Христа й Україну. Він, як скеля, на якій будується героїчна Церква; він символ вірности, жертвенности, витривалости й відваги. Він справжній Пастир і Пророк зісланий Богом самим, щоб вказати нам правдивий шлях до духа Української Церкви. Минуть віки, а він світитиме, як приклад поєднання Божого з людським, релігійного з національним, минаючого з вічним. Ось це характеризує життєвий шлях нашого достойного Сина народу, на довгій та нелегкій історії нашої страждальної Церкви й народу, на перехресті історії Сходу й Заходу.

Його 18-річне страждання, просто чудесне визволення, дали йому окреме місце не тільки в нашому поневоленому народі, але й у цілому світі. Він усоблює все, що найціннішого й найкращого має нарід. Його не змінили ні обіцянні, ні матеріяльні блага цього світу; його не зломили ні моральний тиск, ні фізичні тортури. Його посвяту й любов до Церкви й народу можна порівняти хіба до любови біблійного Мойсея, що їх оспівує Іван Франко у поемі "Мойсей".

Папа Павло VI, назначуючи його Кардиналом Вселенської Церкви, четвертим з черги в нашій майже 1000-літній історії Церкви, сказав: "Вивищенням до кардинальської гідности українського Митрополита ми бажали засвідчити перед усією Церквою й перед світом його терпіння, його непохитність у визнанні Христової віри, героїзм, що є неоціненним скарбом цілої Вселенської Церкви".

Благаймо Всевишнього, щоб прийняв його до своїх небесних хоромів, де вже немає ні болізні, ні терпінь, ні зітхання, але вічне безмежно-щасливе життя. Хай наш Божественний Спаситель вийде йому назустріч й звернеться до нього оцими благословенними словами: "Прийди благословенний Отця мого, візьми в спадщину Царство, приготоване тобі від сотворення світу" (Мт. 25, 34). Хай нагородить його тим щастям, що про нього згадує св. апостол Павло, наводячи слова Ісаї пророка (64,3): "Те, чого око не бачило й вухо не чуло, що на думку людині не спало, те наготував Бог тим, що Його люблять" (1Кор. 2.9).

Зо святими упокой, Господи, душу усопшого раба Твого Блаженнішого Отця Йосифа, Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви.

Вічна Йому Пам'ять!

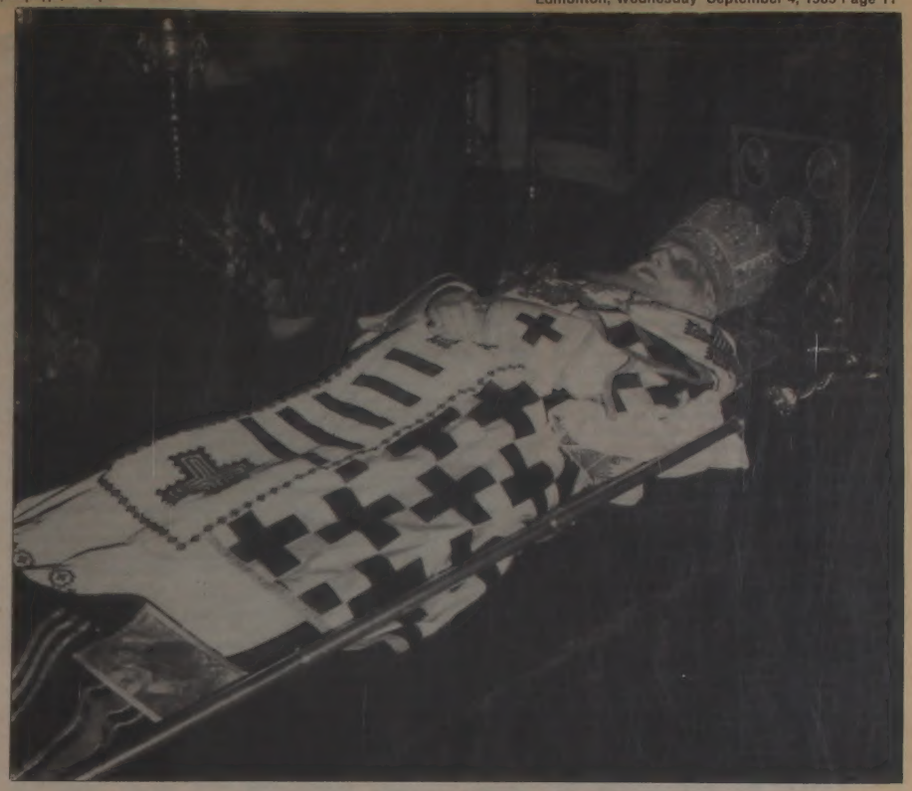

Блаженніший в домовині

У першу річницю смерти

СВ. П. Їх Блаженства Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого, склонім наші голови перед маєстатом Його великих діл та страждань за права Помісної Української Католицької Церкви та нашого народу.

Нехай пам'ять про Нього буде вічною!

Братство Українців Католиків Канади, Едмонтонської Єпархії.

Із приводу першої річниці смерти

Їх Блаженства Патріярха Української Помісної Католицької Церкви

та на вічну і славну пам'ять про світлий провід Архипастиря і Батька Українського Народу.

Управа і члени Ліги Українських Католицьких Жінок Канади, Едмонтонської Епархії.

"СВЯТА СОФІЯ" РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ В КАНАДІ

в першу річницю смерти
ЇХ БЛАЖЕНСТВА ПАТРІЯРХА ЙОСИФА І,
основник і перший голова нашого Товариства закликає увесь віруючий Божий люд до молитов за цього ісповідника віри та велетня Христової Церкви.

В цю першу річницю ми закликаємо до нашого Церковного проводу, з головою Їх Блаженством Патріярхом Мирославом Іваном І, до всієї ієрархії, духовенства та мирян працювати надалі згідно з бажанням бл. п. Патріярха Йосифа на обнову та розбудову Помісної Української Католицької Церкви.

Зі своєї сторони наше товариство, так як в минулому, і на будуче працюватиме за завершенням нашої церковної структури Патріярхом та Постійним Синодом згідно з традиціями Східної Церкви; за обнову нашої цілої Церкви згідно з рішеннями Другого Ватиканського Собору на основі наших прадідних, східних традицій; та на допомогу наших страждаючих братів і сестер в Україні і на засланнях.

'ST. SOPHIA' RELIGIOUS ASSOCIATION OF UKRAINIAN CATHOLICS IN CANADA

joins the entire Ukrainian community in prayer for the Confessor of the faith, the late Patriarch Josyf (Cardinal) Slipyj. May the Lord grant him blessed repose for he has served the Lord well, he has run the good race and fought the good fight!. May we who are his spiritual children continue to work for the unity, strength and renewal of our Church. May the legacy which he inherited from the Servant of God Andryj and which he nurtured so well continue to bear fruit for the good of our Chuch, and of the Universal Church. **MAY HIS MEMORY BE ETERNAL!**

'ST. SOPHIA' Religious Association
85 Lakeshore Rd.
St. Catharines, Ontario
L2N 2T6

В першу річницю смерти

В першу болючу річницю смерти Їх Блаженства Патріярха Йосифа складаємо доземний поклін його світлій постаті нашої Помісної Церкви та українського народу наших днів та прирікаємо,що ніколи не зійдемо зі шляху, що його подвигами свого страдницького життя вказав нам Найдостойніший між нами, заповітуючи: "Моліться, працюйте і боріться за збереження християнської душі кожної людини українського роду і за весь український нарід, і просіть Всемогучого Бога, щоб він допоміг Вам завершити нашу тугу за єдністю і наші змагання за церковне з'єднання у здвигненні Патріярхату Української Церкви!

Со святими, упокій Христе, душу спочилого Патріярха Йосифа, де немає ні болю, ні зітхання, а життя безконечне.

За парафію св. Юрія Побідоносця в Едмонтоні отці душпастирі і церковний комітет з усіма парафіянами

Life and times of Patriarch Josyf

Priest and Scholar

Your name is Roman Kobernyckyj-Dyclkowskyj, commonly known as 'Slipyj'. You are a young boy in the town of Zazdrist in the Western Ukraine. The year is 1897. You are teaching your little brother to read. His name is Josyf. Your own name will be read out to the whole world nearly a century later when that Josyf recails your brotherly love in his Spiritual Testament. For your brother is to become the greatest man of your country.

He is to be a light that will shine out against the darkness of the communists' denial of God throughout the twentieth century.

You it was, Roman, who kindled in your brother the love of learning that ensures the continuity to da of Ukrainian rite nd culture in the ny University of St Clement in via Boc na, in Rome, a renaissance after your Church and nation seemed at one time to have been torn from the memory of man.

The things of God

Josyf Slipyj was born on 17 February 1892 to a well-to-do, profoundly Christian family. They raised their son in such a way that from the first he showed a remarkable love of learning and of the things of God. He was endowed with a physical constitution of great strength and a noble masculine beauty.

He graduated from his grammar and secondary school studies in Ternopil when he was 19 and began the study of philisiphy at the University of Lviv while living in the diocesan seminary.

He feared that his ambition to be a university professor would impede his priestly vocation. But the saintly Metropolitan, Andrej Szeptyckyj, banished the young man's fears by sending him for advanced studies at Innsbruck in Austria.

In September 1914 Czarist troops occupied Western Ukraine and arrested the venerable Metropolitan Szeptyckyj for urging his faithful to stay true to the Pope. He remained their prisoner until March 1917 when the Czarist government went down under the Marxist revolution.

Moscow and the Russian Ortnodox Church had often and jealously encroached on Ukraine and its Catholic Church united with Rome. They had always resented the historic Treaty of Brest-Litovsk by which in 1596 the Ukrainian Catholic Church had forged solemn links with the See of Peter.

On 30 September 1917 Josyf Slipyj, back now from his studies, was ordained priest. He returned to Innsbruck and took a brilliant doctorate in 1918, qualified as a Professor in 1920 and went on to gain further honours studying in Rome.

He came home in 1922 as Professor of Dogmatic Theology in Lviv seminary, founding and editing the theological quarterly Bohoslovia. 1925 saw and four years later, now 37 years old, be was appointed first Rector of the Lviv Theological Academy which he headed until 1944. His written works during these years ranged over theology, philosophy, liturgy, literature, history, cannon law and art. It was a period of happy fulfilment as a pastor and as a scholar. It was not to last.

Bishop and Martyr

Beyond the quiet of the Lviv Theological Academy it had been a turbulent period for the Ukrainian people. In the wake of the 1917 revolutions the Ukraine had briefly regained its independence (1918-22). The political struggle led to a rebirth of the Ukrainian Autocephalous Church which separated itself from the Russian Patriarchal Church. But by the early 1920s the Bolsheviks had won control of most of Ukraine, the East and Centre, and Poland took the West, including Galicia (Halychyna). The West European powers abandoned the re-emerging nation to its fate; it became and so far remains the Ukrainian Soviet Socialist Republic.

While the Bolsheviks were virtually obliterating the Autocaphalous Orthodox Church the minority Ukrainian Catholic Church had survived in Galicia and it continued under the jurisdiction of Metropolitan Szeptyckyj. In November 1939 he asked Pope Pius XII to appoint Josyf Slipyj, now a Mitrad Archpriest, as his coadijutor and successor. The Pope agreed readily to this elevation for "your beloved disciple whom you have so often mentioned to me and praised". So on 22 December 1939, the Feast of the Immaculate Conception by the Julian Calendar, Josyf Slipyj was consecrated Archbishop by the old Metropolitan.

Half a million deported

The new archbishop-coadijutor took as his motto the words 'per aspera ad astra', 'through harsh things to the heavens' — and the sentiment was soon a bitter reality. Only weeks earlier the Polish state had collapsed and now the Western Ukraine was swallowed by the USSR. Harsh persecution of the Ukrainian Catholics began at once.

Acting while he could in a time of great danger the old Metropolitan convoked a synod in September 1939, creating three new exarchates and appointing four new exarchs. One of these was Josyf Slipyj whom, with the approval of Pope Pius XII, he made Exarch of Eastern Ukraine.

The Soviet onslaught on the Catholic Church was interrupted by the German invasion in June 1941 but by then the communists had already deported 250,000 people from the Archeparchy of Lviv alone and probably twice as many altogether. Dozens of priests had been murdered, imprisoned or deported. In July 1944 the Soviets returned and on 1 November that year Metropolitan Szeptyskyj died. His successor stood at the threshold of his martyrdom.

In Devember 1944 the new Metropolitan sent a delegation to Moscow which sought to legalise the Ukrainian Catholic Church. The Soviets recognised their Church with Slipyj at its head but asked them to persuade Ukrainian insurgents to abandon their fight for national independence. This was a trap into which he dared not fall and outright and terrible persecution followed.

Already, at the moment of the Bolshevik retreat before the Nazis, Aschbishop Slipyj had been put to the wall to be shot along with others but had miraculously been freed. Now, as Metropolitan, he was to have only a few months to exercise his ministry in freedom. On 11 April 1945 the Soviet authorities arrested him along with other bishops. St. George's Cathedral in Lviv was searched. Imprisoned priests were told to submit to Russian Orthodoxy or th be condemned as agents of "universal fascism".

When all the Ukrainian hierarchy had been seized the Moscow Patriarch Alexej directed a 'pastoral letter' to the Catholic faithful telling them that their pastors had abandoned them. Three hundred courageous priests protested to Soviet Minister Molotov and demanded the release of their bishops but their demands were in vain. The communists took Metropolitan Slipyj from Lviv to Kiev, isolated him and subjected him to intensive interrogations, mostly in the small hours, demanding that he separate himself from the Pope and offering him the Metropolitanate of Kiev in the Russian Church. In the desert now with Jesus he steadfastly held out as did all his brother bishops.

The Soviets sentenced Metropolitan Slipyj to eight years of prison and forced labour to be served in Maklakovo, Viatka, Novosibirsk, Boimy, Peczora, Krasnojarsk, Kamczatka, Intam Jenisseist, Patma Vorkuta and Mordovia. As we think of him led away to this ordeal, we can grieve for his Church. The Russian Orthodox occupied systematically all the Catholic parishes. Being Catholic was made a crime. All eparchies, religious houses and schools were suppressed. Half of the clergy were imprisoned and a fifth exiled.

Two encyclicals

Pope Pius XII was tireless in his interventions on behalf of the Ukrainians and their Metropolitan. He wrote two encyclicals in their defence, in 1945 and 1952, in the first naming Patriarch Alexej as an accomplice in the persecution. He sent a moving letter to Metropolitan Slipyj at Christmas 1957 marking the fortieth anniversary of his priesthood in September that year. But his concern found little echo around the Catholic world.

A bare recital of dates and places in Josyf Slipyj's Way of the Cross conveys his suffering less vividly than recollections we have of that terrible period from his own writings and from those of his contemporaries in the camps.

In his Testament he harrowingly recalls: "I had to suffer imprisonment by night, secret court-rooms, endless interrogations and spying upon me, moral and physical maltreatment and humiliation, torture and enforced starvation. In front of the evil interrogators and judges I stood, a helpless prisoner and 'silent witness of the Church' who, physically and psychologically exhausted, was giving testimony to his native Church, itself silent and doomed to die.

"As a prisoner for the sake of Christ I found strength through

Cont. P. 13

From "Aid to the Church in Need", special number of "Mirror". Submitted by the St. Sophia Religious Association of Ukrainian Catholics in Canada.

З волі Божої відійшов у вічність
7-го вересня, 1984-го року
Великий Син України

Блаженної Пам'яті

ПАТРІЯРХ І КАРДИНАЛ ЙОСИФ

голова Української Помісної Церкви, Ісповідник віри, Борець за права Української Церкви і українського Народу!

У першу річницю смерти клонім голови і згадаймо молитвами незламного борця за рідну Церкву і рідний нарід!

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Організація Українського Визвольного Фронту

Life

Cont. from P. 12

out my own Way of the Cross in the realisation that my spiritual flock, my own native Ukrainian people, all the bishops, priests and faithful — fathers and mothers, children, the dedicated youth as well as the helpless old people, were walking beside me along the same path. I was not alone".

Twice near death

Twice when near death he was saved by other prisoners. Once, after protracted hearings when his only food was one small fish a day, he collapsed. The other inmates set up a chant, "warm water for the old man," and maintained it for three hours. The guards relented, brought it and he was saved. Again when Vice-President Nixon was crossing Russia by train the Metropolitan was among a diverted trainload of prisoners confined in a room with one tiny window. Many died but he was pushed to the window and survived.

When he had finished his first sentence in 1953 he was taken briefly to Moscow but was soon given a further five years' sentence in Siberia. Occasional letters from him reached individuals during these years.

In 1962 he received his final sentence and was dispatched to the very harsh prison of Mordovia from which "one does not come out alive" but where one dies "a natural death".

Father Leoni, a Jesuit, describing the torments of the bug-infested prison transit camp at Kivov recollects as follows: Meanwhile, into our cell were thrown other political detainees. At dusk I heard an unknown voice call me. An old man with a beard stood before by bunk, he gave me his hand, saying, "Josyf Stilyj". It was at the same time a joy and a grief to find myself together with my Metropolitam".

Dressed in rags

But the most harrowing and poignant recollections are from those who saw the Archbishop at Inta in Komi, near the Arctic Polar Circle. Eyewytnesses recall him dressed in rags held together with bandages around his ankles and knees, his feet covered in time, a man defenceless against the cold, which

reached 45 degrees below zero. Truly an Ecce Homo. "Still we remember him as serene, understanding and even generous to the surveillants and spies who were not lacking in that place of tremendous suffering".

An Austrian, Professor Grabauer, recalls the arrival of the venerated pastor in a cattle car at Inta. Made to march in deep snow at dead of night he collapsed. A guard forced him up with a rifle butt. Again he fell and could not rise even under the guard's brutality. Grobauer hauled him up under the arms and helped him forward, a very Simon. Arrived at last, the Metropolitan sat exhausted on his tiny case. Two youths at once appeared, stole his case and left him bleeding from the mouth and nose.

In 1962, the secret police made their last attempt to bribe the man of God, offering him the Patriarchate of all Russia. He held firm, again like his Master in the desert.

Pope John XXIII was meantime urgently seeking his release. Soviet Chairman Krushchev agreed to free the prisoner. Cardinal Slipyj later recalled how he learnt of this. At a moment when he was very ill and thought he would die, an overseer asked him, "Old man, how are you?" They brought him soup, transferred him, and gave him a bed.

He arrived in Rome on 9 February 1963, limping into the Abbey of Grotta Ferrata, his right foot frostbitten. They gave him hot milk to drink.

Exile and Prophet

It had never entered the heart of the great Ukrainian pastor to desert his Church or his people. Even as the Soviets were releasing him his question was, "Does my liberation signify the recognition of the freedom of the Greek-Catholic Church?" But they told him only that he would be taken to Moscow and would be able to discuss the question there. Nevertheless he had a great crisis of conscience before leaving Siberia for Moscow. He wished to go back to Lviv and said, "I cannot abandon my people. But to please the Pope and if it can be useful to my people, then if they do not let me go back to the Ukraine we shall see what will become of my life."

In his Testament he wrote of this juncture, "The voice of the late Pope John XXIII called me to the Vatican Council. I regarded his voice as an order, for in it I could sense the incomprehensible intention of God's Work. Was this not a call to give vivid evidence to our Church? Was this not a call to achieve what I could no achieve as a prisoner?"

He had hoped to be allowed a swift return to Ukraine after the Council but his release had evidently been on conditions which were to hinder his own wishes. In consequence, he was deeply moved by the clarity with which Minister Andreotti described his arrival in Rome, almost incognito. "When you came to this city you were greeted by us, the Catholics of Rome, with a peculiar silence. Ours is a strange world, a world in which one fears to honour the persecuted for fear that the persecutor will be driven to do even more evil than he has done up to now. We would have wished to salute you with the same explosive joy with shich the Christians of Rome greeted St. Peter".

A granite formation

Archbishop Slipyj now began serenely but energetically to make a reality of his new ministry in exile. He appeared on television for the first time on 17 March at the beatification of Elizabeth Seton. A week later, preaching at the Pontifical Greek College, he told the students, "You could easily find yourselves today in completely atheistic surroundings, in which the overwhelming majority... combats the existence of God, negates every religion and insults you as deceived and deceivers, idlers, enemies of the people.

Cont. P. 14

Боляче вражені сумною річницею смерти, в приміщеннях св. Софії в Римі, в дні 7 вересня 1984 року.

Їх БЛАЖЕНСТВА ПАТРІЯРХА ЙОСИФА СЛІПОГО

висловлюємо Йому нашу БЕЗМЕЖНУ ПОШАНУ за відданість справі Української Помісної Церкви та піднесення її до стану ПАТРІЯРХІ, за 18-літню каторгу по більшовицько-московських тюрмах та сибірські заслання, за піднесення до небувалих висот достоїнства нашої Церкви, за повну посвяти працю для добра Українського Народу у Всьому Світі, за напрямні у майбутнє Церкви і Народу.

Вічна Йому Пам'ять!

Парафія Пресвятої Євхаристії в Едмонтоні

Парафія Св. Володимира в Едмонтоні, ділиться з усім громадянством болючою втратою

Патріярха Йосифа

Молимо Бога, щоб через його ісповідництво провадив Церкву до кращого майбутнього.

о. Михайло Ковальчик, настоятель

Вічная пам'ять Блаженнішому Кардиналові Йосифові Сліпому

Daughters of Wisdom

(Montfort Sisters)

Life

Cont. from P. 13

Anyone who has not acquired a granite theological formation could easily lose his head and be swayed by the atheistic current".

He sent a beautiful and historic greeting to the failing Pope John in May, fell grievously ill himself weeks later and the new Pope, Paul VI, came to his bedside. He recovered, presided over the eleven-day chapter of the Vasilian nuns at the Aventine, visited Sicily and spoke at the Second Vatican Council on 11 October 1963. Still in the year of his release he undertook the task nearest of all to his heart; he founded the Ukrainian Catholic University in Rome on 8 December. This tiny centre of renaissance for the Ukrainian Church is only temporarily in Rome. Whenever religious freedom in Ukraine is regained, it will be transferred there, its true seat.

In the following year, he bought a monastery for his studite monks on Lake Albano and had the joy of bringing the community to meet Pope Paul on 8 January 1965

A few weeks later, on 25 January 1965, Pope Paul named 27 new Cardinals and Metropolitan Slipyj was among them. First named were the Oriental Patriarchs and next was Cardinal Slipyj. Then one of the Cardinals, Cardinal Testa, said to him "You are already a Cardinal 'in pectore' of Pope John!", confirming the common supposition that he had been one of three such Cardinals appointed by Pope John in his consistory of 28 March 1960. The new Cardinal Slipyj asked Monsignor Capovilla why he had not told him of his appointment earlier. "Because I was not permitted to say it," he could only reply. But Cardinal Testa had benignly broken the secret.

Gently commands

Among Cardinal Slipyj's great works in exile was the founding and building of the Cathedral of Saint Sophia — this means the Holy Wisdom -in via Boccea in Rome. It is a 'Sobor' — a Church to which people come from far and wide for certain feasts — and this beautiful example was built between 1967-69 according the Cardinal's own plans. It is intended as a replica of Saint Sophia's in Kiev, incorporating similar structural features. It was consecrated on 27 September 1969 and on the following day the Pope solemny brought in the relics of Pope St. Clement. The Sobor is the spiritual centre for all the Ukrainian Catholics exiled and scattered around the world and the Cardinal bequeathed it to them with gentle commands in his Testament.

The Father of his Church

There are three other strands in the story of Cardinal Slipyj's years in Rome; his "anxious care for all the Churches" of the Ukrainian rite, his pain and grief at the refusal to recognize the Patriarchal status of his Church, and his tireless defence of those whom the communists persecuted.

He was never permitted to return to his beloved Ukraine but he was able, not without difficulties and obstacles, to go as a pastor to his compatriots in exile all around the world.

In 1968 he visited the Ukrainian of north and south America and Oceania. In the next two years he went to Germany, Spain, England, France and Austria. At Lourdes he movingly recalled the last words of the dying in the Soviet camps: "Mother, do you hear me?" His last great tour was in 1976, to the USA, Canada, Holland and Germany.

The controversy over the Patriarchate was a bitter anguish. He was to sign his Testament "Humble Josyf, Patriarch and Cardinal," but on grounds that he thought worldly and unworthy he was never recognized as such. In the first months of his freedom, he asked Pope Paul VI to recognize the Patriarchate and on 11 October that year he told the Vatican Council Fathers that this was the only means to preserve the unity, the very existence of the Ukrainian Catholic Church.

Bitter controversies

Pope Paul quickly took what Ukrainian hoped was a first step towards granting the Patriarchal status when he recognised the ancient title of the Kievan Metropolitans as Archbishop-Major, a designation unique in the Catholic world. This title confers rights equal to those of the Patriarchs of the Eastern Churches. In 1980 Pope John Paul II enlarged these rights further and in 1982 Cardinal Slipyj wrote his powerful 'Pro Memoria', a last plea for Patriarchal status. But he was to die without its being recognized and grieved by bitter controversies over the issue among his scattered flocks.

What most moved the fatherly heart of the great Patriarch was the need and suffering of his persecuted faithful at home and of all believers who suffered under communism. He wrote to Kurt Waldheim, United Nations Secretary General and to President Carter and he pleaded endlessly to synods and gatherings of bishops for his people. He intervened dramatically at the 1977 Sakharov Tribunal in Rome when 85 years old. He said, "I am present here for two reasons. Today testimony is being given here on religious persecution in the Soviet Union and in my homeland, Ukraine. The Church of which I am Head and Father is also the victim of this persecution and when my Church is spoken of, there I must also be to defend it, to protect it. The second reason is that am the 'convict,' I am the testimony of this noted Archipelago as another 'convict' Alexander Solzhenitsyn has called it. And I carry the scars of this terror on by body."

Alas, the voices of such witnesses are drowned out in the West by comfortable men, far from the Soviet camps, who, in the face of nearly seventy years' contrary evidence and the suffering and death of uncountable multitudes of believers, still imagine that the people of God can make accommodations with the Marxist-atheists.

The Cardinal died of pneumonia, of old age really, on 7 September last year. Our best way to honour the memory of the Imitator of Christ is to heed the warnings. May his great soul rest in the peace of Christ, whom he followed.

Funeral of Patriarch Josyf

A member of the faithful kisses Patriarch Josyl's hand. Left of the late Patriarch is His Excellency Bishop Neil Savaryn of the Edmonton Eparchy. On the right is His Excellency Bishop Isidore Borecky of the Toronto Eparchy.

Erdstein

Cont. from P. 1

called the "Galician Waffen SS". However, it never participated in war crimes and never fought the western allies.

In April 1945, under the insistence of the Ukrainian soldiers, the division was renamed and re-constituted as the 1st Ukrainian Division of the Ukrainian National Army under the command of Major-General Pavlo Shandruk.

The Division were served by their own Ukrainian Catholic chaplains unlike other SS divisions which were atheistic. Their insignia was the lion of Lviv, and not a swastika.

Before being permitted to enter Canada in 1950, members of the division underwent a thorough screening process by allied authorities and were found innocent of any war crimes and not pro-Nazi at all in their ideology.

At an Edmonton press conference in January, Dr. Bohdan Krawchenko, a research associate at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, stressed on behalf of the Ukrainian Canadian Committee, that the division was a Waffen SS fighting unit and not the *Schutzstaffel* which ran concentration camps.

Erdstein, however, doesn't draw the distinction in terminology, though he notes that doesn't mean that all of them were Nazis, and adds that they were mainly anti-Soviet.

"It is a fact that Ukrainians had military outfits called *Schutzstaffel* and it is a fact that these so-called *Schutzsraffel* were under German officers' orders. What do you want, sympathy from the Jewish people for these Ukrainians? Only suspicion. That's very natural," he says.

Born an Austrian Jew, Erdstein fled his native Vienna for South America, when the Nazis invaded Austria in 1938. When war broke out, he worked for the British embassy in Uruguay and the Uruguayan goverment unmasking Nazi spies operating in the area.

Following the war he became involved with security and police work in Uruguay and Brazil. While working as a Brazilian police agent, Erdstein discovered the network of Nazis hiding out in South America he alls "the Fourth Reich".

Hiding out among established German settlements in Brazil and Paraguay, the Nazis, even though they only constituted 10 per cent of the population of these settlements, dominated them. They were better educated than the original settlers, had plenty of money and extorted funds from the others.

In his 1977 book, *Inside the Fourth Riech*, Erdstein says they would teach their chilrden the Horst Wessel song in the schools and fill them with Nazi propaganda.

It was one such investigation in 1968, that led him to the man he believes to have been Joseph Mengele, whom he located in the Brazilian town of Foz do Ignacu.

Erdstein describes Mengele, who was respondible for the deaths of 400,000 inmates at Auschwitz as "a short thin man with a large drooping moustache. ...although the moustache was longer than I remembered and he know longer wore a beard, I recognized Joseph Mengele from the photographs I had found at Dona Ema."

Erich Erdstein

Mengele, says Erdstein, was travelling under a Paraguayan passport in the name of Cyrilo Chavez Flores. Paraguay was a favorite hideout for Nazi war criminals because its dictator, President Alfredo Stroessner, himself the son of a Bavarian immigrant, was sympathetic to their cause.

The first time he caught Mengele he left him in a jail cell in Curitiba only to have the Brazilian authorities release him the following day.

The second time, Erdstein again caught up with Mengele and was transporting him down the Parana River, which borders of Brazil, Argentina and Paraguay, to Argentina for extradition to West Germany, when the boat was attacked by Paraguayan troops.

Erdstein describes the death of Mengele in his book:

"As the launch closed in, Mengele and his friend broke for safety. I shouted "*Para!* Stop!" Two Paraguayan soldiers leapt onto our barge to grab the Germans. I raised my gun and fired four bullets at Mengele. They struck him in the chest and side. He turned toward me, stared at me with a surprise expression, and I shot again. This time it was a direct hit in his throat. His body jerked violently, and he fell over the side of the barge headfirst into water. His feet caught in some ropes that were laying on the deck; they held him face down in the water."

The story of Mengele's death made front-page headlines in Great Britain and West Germany, but never came out in the North American press.

Erdstein says there were two reasons why his story was doubted — one because he couldn't produce a body, and another because the Weisenthal Documentation Centre in Vienna kept saying Mengele was alive. The centre would have lost a lot of income if they would have admitted that Mengele and (Martin) Borman were dead at that time, contends Erdstein.

He admits that Mengele could have survived the shooting, even that he could have shot a double, since Mengele was known to use doubles.

However, Erdstein doubts that Mengele was drowned six years ago and that his body was washed up on the beach in Paraguay as the current story goes.

For on thing, he doesn't think Mengele would have hidden with an illiterate couple for 17 years as maintained, because he was too arrogant and educated a man for that.

Erdstein's theory is that the skelton may have been dug up and placed on the beach to make it appear that Mengele had died six years ago. He suspects that underground organizations which assist Nazis arranged this to cover their tracks.

"It could very well be the skelton of a man who died 17 years ago and was transfered from one place to another, to be found, very conveniently at this time — when all the international investigations were goin on against the Nazis and they probably would uncover a lot of people who helped those Nazis to escape and the secret Nazis still existing," Erdstein contends.

VALUE DRUG MART
Prescriptions & Drugstore Service
OPEN 6 DAYS A WEEK
OPEN FRIDAY until 9 P.M.
5114 - 50th AVE. LAMONT, ALBERTA
VALUE DRUG MART
Prescriptions & Drugstore Service
OPEN 7 DAYS A WEEK
SUNDAYS & HOLIDAYS
NOON to 7 P.M.
632-7660
VINET SHOPPING CENTRE, VEGREVILLE, ALBERTA

ERMINESKIN GARMENTS & CRAFTS
Ermineskin Arts & Crafts
"For that unique gift"
• Beadwork • Moccasins
• Custom Make Jackets
• Ribbon Shirts
• Pendelton Blankets
• Craft Supplies
585-3750 / 585-3833
Box 359
Hobbema, Alberta TOC 1NO

HIGH COUNTRY CONSTRUCTION LTD.
•Oilfield Construction
•Road Building
•Pipeline Construction
•Lease Preparation
682-2159
R.R.1, Winfield, Alberta
TOC 2X0
Murlin & Judy Becker

A P TRANSMISSION (1981) LTD
We specialize in MANUAL AND AUTOMATIC TRANSMISSIONS AND REAR ENDS FOR BOTH CARS AND TRUCKS

Ask Us About Our Guarantee for 120 Days - 6,000 Miles or 10,000km's
"You break it we fix it"
PHONE
432-0182
10413 - 79 Avenue
Edmonton, Alberta

AFTER HOURS
424-2638

Stalin's liquidation of the UC Church

EDITOR'S NOTE: The following is an English version of the article which appeared in the French-language daily LE DEVOIR (Montreal) of June 4, 1985.

Roman Rakhmanny

Forty years ago, on April 11, 1945 -two months to the day after the conclusion of the Yalta agreement with Western Allies — Stalin's Russia liquidated the Catholic Church of Western Ukraine by arresting its entire hierarchy. Today, Canadian Ukrainians mark this sad anniversary in the shadow of a renewed Kremlin assault upon the resurgent Catholic movement in the Soviet Ukraine, a republic of 50 million people, second only to he dominant Soviet Russian Federation within U.S.S.R.

I knew personally almost every participant in that Ukrainian Catholic tragedy, arranged and directed by the Kremlin with some help from three dissident Catholic priests among whom the most important was Rev. Dr. Havryil Kostelnyk; I knew him quite well, too.

The group of the imprisoned hierarchs included: Metropolitan Josyf Slipyj and his Vicar-General, Nykyta Budka, former Bishop for Ukrainian Canadians (1912-1927); Bishop Ivan Lyatyshevsky. In June, Magr. Petro Verhun, Apostolic Visitator for Ukrainian Catholics in Germany, and two Bishops residing in the Ukrainian city of Peremyshl but ceded to Poland, Josafat Kotsylovsky and Hryhoriy Lakota, were deported to Soviet prisons as well. Imprisoned was also Archimandrate Klyment Sheptycky, brother of the then recently deceased Metropolitan Andrey -both known for their personal "Save the Jews of Ukraine" action in 1942-1944.

I came to know them all from various official, ceremonial and scholarly activities, as scholarly men of firm religious beliefs and entirely devoted to the spiritual and material well-being of their five million faithful, under successive and oppressive foreign occupying powers. Yet, upon learning of their arrest and the subsequent "reunification" Synod of Lviv, I (then already in the West and being a simple doubting Thomas as anybody else under the circumstances) was apprehensive as the their ability to withstand the combined pressure and some enticement by both powers - the Soviet state and the Patriarchy of Moscow.

The stick and carrot method of "persuasion" was liberally applied to the hierarchs during the following eleven months, indeed. As related by Metropolitan Josyf Slipyj (after his miraculous release in 1963), in addition to the usual tortures, humiliation and deprivation. Moscow tried to tempt them with promises of thier reinstatement in some official capacity, thus granting them a new chance of serving their beloved Ukrainian faithful again. Metropolitan Josyf personally was offfered the Exarchate of Kiev. All this for the price of reneging his allegiance to Rome and bringing with him the Ukrainian Catholics into the fold of the Moscow Patriarchy.

But Metropolitan Josyf refused the offer and, like his bishops, joined the thousands of Ukrainian Catholic priests, monks, nuns and faithful in the inferno of the Russian GULAG archipelago. No bishop outlasted the impact of the captivity, as even those who had completed their terms, soon died of exhaustion. Only the Metropolitan survived the 18-year-long ordeal and became a living legend to the millions of prisoners of various nationalities in the GULAG.

When I met him for the first time after 24 years of separation, I confessed my weakness in assessing the steadfastness of our hierarchs, whom I should have known better than that. The Holy Man of Ukraine forgave me by explaining that hardly anyone could have foreseen their dignified martyrdom in those terrible conditions. "God gave us all the fortitude needed to endure physical and moral sufferings, and the will to resist the temptations of the devil himself," said he.

During the last 21 years of his life in freedom, but exiled to Rome, Metropolitan Josyf spent every moment reconstructing his Church both in the West and in Ukraine. He became Cardinal and Archbishop Major, in fact, the first Patriarch of the Ukrainian Catholic Church.

Наша віра

НЕДІЛЯ ЧОТИРНАДЦЯТА.
ГЛАС 5.

На Утрені.
Євангеліє воскресне 3.
На Літургії.
Від Матея, зач. 89. (XXII, 1-14).

Сказав Господь притчу оцю: Уподобилося царство небесне чоловікові цареві, що справив весілля синові своєму. І послав слуг своїх призвати званих на весілля, і не хотіли прийти. Знову послав інших слуг, кажучи: Скажіть званим: Ось я приготовив обід мій, тельці мої і годоване заколені, і все готове, прийдіть на весілля. Та вони, злегковаживши, відійшли, — хто на своє поле, а хто на куплю свою. А останні, схопивши його слуг, познущалися над ними і вбили їх. І почувши це цар, розгнівався і, пославши своє військо, вигубив тих убивників і запалив їх місто. Тоді сказав слугам своїм: Ото весілля готове, а звані не були достойні. Ідіть, отже, на розхідні шляхи і всіх, кого лише знайдете, кличте на весілля. А слуги ці, вийшовши на роздоріжжя, зібрали всіх, кого тільки стрінули, і злих і добрих, і наповнилося весілля тими, що возлягли.

І цар, увійшовши подивитися на тих, що возлягли, побачив там чоловіка, неодягненого у весільну одежу. І сказав йому: Друже, як ти увійшов сюди, не маючи весільної одежі? А він мовчав. Тоді цар сказав слугам: Звязавши йому руки і ноги, візьміть його і вкиньте у тьму кромішню; там буде плач і скрегіт зубів. Бо багато є званих, а мало вибраних.

НОВІ ПРИЗНАЧЕННЯ
душпастирів в Едмонтонській Єпархії:

о. Василь Волошин	парох катедральної церкви св. Йосафата в Едмонтоні; о. Мирон Пищ і о. Рендал Якимець - помічники.
о. Василь Гупало	парох церкви св. Стефана в Калгарі
о. Павло Лисак	парох церкви Успення Пресв. Богородиці в Калгарі; о. Марко Байрак - помічник.
о. Василь Мартиник	парох церкви Покрова Пресв. Богородиці і Едмонтоні.
о. Андрій Музика	парох церкви св. Апостолів Петра й Павла і церкви св. Володимира Великого в Летбриджі
о. Пилип Шиндюк	парох церкви Чесного Хреста в Едмонтоні.
Диякон Данило Боднар	душпастир в околицях Атабаски, Бойл, Просперeті і Лек Ла Біш.
Диякон Петро Брезден	до помочі в церкві Пресв. Євхаристії в Едмонтоні.

Призначення ці входять у силу 14 вересня 1985 року.

Богослуження

на місяць вересень 1985

о. І. Макух

8.9. Фіделіті 9:00 рано
Ту Гілс 11:00 рано
14.9. Мирнам 10:00 рано
15.9. Мирнам 9:30 рано
Плейн лейк 11:30 рано
22.9. Ст. Павль 9:00 рано
Новий Київ 11:15 рано
29.9. Мирнам 10:00 рано

о. М. Мартинків

Нед. 8.9.85., РАВНД ГІЛ 10:30
Нед. 15.9.85., ГЕЙ ЛЕЙКС 10:00 Празник
Нед. 22.9.85., КЕМРОЗ 10:30
Нед. 29.9.85., РАВНД ГІЛ 10:30

о. Снігурович

8.9.1985. КАРВИЛ — 1:00 год. попол.

Світова комісія декади української родини

Михайло Тишовницький (Лос Анджелес)

Недавно опубліковані наслідки останніх переписів населення в США і Канаді, як також статистичні дані з московської імперії доказують, що цілому українському народові, так і в діяспорі, як і під большевицькою окупацією, загрожує у відносно дуже короткому часі тотальна асиміляція і тотальне винародновлення. Цілий наш нарід, немов загіпнотезований, не бороныться проти тієї національної та віровизнаневої заглади.

Нам треба тепер негайних, конкретних та практичних діл для рятування тих решток нашої молоді, яка ще не відцуралася своєї рідної української мови, та ще не втопилася в перетоплюючих казанах мішаних подруж. Нам треба тепер негайно, поки не запізно, рятувати тих молодих людей, які може несвідомо, зачинають губитися в чужому середовищі -зустрічаючи для себе подругів життя поміж неукраїнцями (напр. університетська молодь). Звертати їм увагу, доки не запізно.

Так, як вже не раз в нашій історії, так і тепер наша Церква вже взялася за одно таке негайне, конкретне і практичне діло, а саме: в кожній українській католицькій парафії в Австралії, Новій Зеляндії і Океанії та в Німеччині діют вже прицерковні референтури української родини на підставі правильника, затвердженого нашими Владиками в тих двох державах, Преосвященним Платоном Корниляком та Преосвященним Іваном Прашком.

СВІТОВА КОМІСІЯ ДЕКАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ОЦИМ ДО УСІХ ІНШИХ Блаженніших, Високопреосвященніших і Преосвященних українських Владик католицьких і православних, а також до Достойних Голов усіх інших українських християнських віровизнань, з найвічливішим і найгарячішим проханням, щоб вони усі ласкаво пробували увести цей правильник у життя в своїх громадах. Згадний успіх є заохочуючий! Кожна врятована молода людина, кожне свідоме молоде українське подружжя є запорукою нашого існування!

988-1988

"Пльоткарки", лінорит Мирона Левицького

Виставка 50-річчя творчости Левицького

З нагоди п'ятдесятиліття мистецької творчості Мирона Левицького відбудеться ретроспективна виставка його малюнків і графіки. Відкриття виставки заплановано в Торонті на суботу 14-го вересня 1985 року в галерії КУМФ, а опісля у Вінніпезі, в п'ятницю, 18-го жовтня 1985 року у галерії Осередку. Куратором виставки є Дарія Даревич, яка також опрацювала і написала з цієї нагоди двомовне видання про мистця.

Це перший раз у Канаді відбудеться ретроспективна виставка одного з широко відомого і кращого українського мистця. Навіть такий популярний мистець, як Василь Курилик не дочекався ретроспективної виставки своїх праць. Тільки на такій виставці, що охоплею праці мистця впродовж усього його творчого шляху, можна глибше і повніше познайомитися з досягненнями мистця.

Мирон Левицький народився у Львові і до Канади приїхав в 1949 році на тридцять сьомому році життя. Другу половину свого життя провів у Канаді, або подорожуючи по світі. Мистецьку освіту здобув у Школі Новаківського у Львові та в Академії Мистецтв у Кракові. Потім працював графіком при українських видавництвах, де ілюстрував та оформлював книжки і журнали спершу у Львові, потім в Австрії, а відтак у Канаді. Ввесь цей час Левицький продовжував малювати акварелями та оліями. Впродовж п'ятдесять років оформив та зілюстрував понад триста видань, намалював кількасот картин та розмалював десять церков в Україні, Канаді (5) та Австралії (4). Все це принесло йому широкий розголос та популярність серед українців у вільному світі.

ВІСТІ із СССР

Правозахисника примусово приміщено до психіятричної лікарні

Переклад і опрацювання Христини Шерман.

7-го липня в місті Куйбишеві був примусово поміщений до психіятричної лікарні бувший політичний в'язень - інженер Анатолій Александрович Черкасов.

Його помістили в Куйбишевську обласну психіятричну лікарню номер 1, що розташована на вулиці Нагорная 16. Головний лікар лікарні Ян Вуліс, завідуючий другим відділом, де знаходиться Черкасов, Василь Васильович Кудяров.

Черкасову роблять ін'єкції тизерцину.

Анатолій Черкасов, 1939 року народження, вперше був заарештований в 1977 році в місті Шевченко, що в Казахській республіці. Там він хотів зорганізувати Гельсінкську групу. В той час йому зробили фальсіковане обвинувачення в хуліганстві. Тоді його признали божевільним і він проходив примусове лікування в психіятричній лікарні загального типу. В серпні місяці 1979 року, він, разом з бувшим політичним в'язнем Яніним, пробував втекти із СССР на гумовім човні, перепливаючи Чорне море. Його знов запроторили, як божевільного до психіятричних лікарень. В 1983 році його випустили, а в кінці 1984 року знов на деякий час помістили до психіятричної лікарні.

І так зовсім нормальну людину поміщують з року в рік до психіятричних лікарень і роблять з неї дійсно божевільну, примінюючи різні сильні медичні препарати, що потрібні тільки хворим.

Анатолій Черкасов дуже хвора людина, він інвалід другої групи, мешкає разом із своєю перестарілою матір'ю.

Арешти в Польщі

10-го липня цього року до Варшави приїхав громадянин Німеччини П.В.Гоменюк. Після приїзду він зустрівся з терміново перебуваючими там совєтськими громадянами Юрієм Богдзевичем і його сином Вячеславом Богдзевичем. Під час цієї зустрічі всі вони були заарештовані. При цьому була зібрана привезена Гуменюком література — молитослов, "Програма НТС", брошури НТС та інші видання цієї організації.

Після арешту в МВД Польщі всіх допитали і розмова була записана на відіострічку. П.Гоменюк відмовився відповідати на запитання, В.Богдзевич признавав тільки факт зустрічі. Поліцаї декілька разів пробували допитувати Гуменюка, але ці спроби ні до чого не довели і він був висланий із Польщі.

Ю. і В. Богдзевичам було оголошено обвинувачення. Мабуть тепер, вони знаходять на засланні на території СССР, як совєтські громадяни. Ю.Богдзевич, 1923 року народження по фаху музикознавець, В.Богдзевич, 1958 року народження, лікар. Обоє мешканці міста Волгограду.

Короткий напис про хор "Чайка"

Хор "Чайка" був зорганізований в 1945 р. в місті Крессброн над Боденським озером в Німеччині, з ініціятиви дириг. Степана Коріня і братів др. Мирослава та проф. Богдана Гнатюків. Перший з них тепер живе у Детройті, другий у Філядельфії. Тодішній мішаний хор (26 осіб) брав постійну участь у всіх традиційних імпрезах, а також виступав із самостійними концертами в багатьох мітах французької зони. Хор проіснував в Німеччині майже до кінця 1949 р. до виїзду диригента та деяких хористів до Австралії і інших заокеанських країн.

В Австралії у Мельборні в 1951 р. хор "Чайка" відновив свою діяльність. Спочатку хор співав лише в мішаному складі. В другій половині 1953 року постійний склад хору був чоловічий, а мішаний лише в окремих випадках. При хорі були два квартети: жіночий "Коралі" та чоловічий "Акорд", які разом виступали октетом. Сьогодні чоловічий хор начисляє 35 осіб, з яких біля 40% молоді співаки. При хорі є окремі-самостійні, популярні серед нашої і чужинецької публіки солісти: Валерій Ботте (баритон), Ярослав Ліщинський (бас), Галина Корінь (сопрано), вона композитор і мист. керівник першого в Мельборні ансамблю бандуристок "Кольорит". Всі вони виступають індивідуально в програмі концерту хору. Постійним диригентом за весь час існування хору "Чайка" є Степан Корінь (абсольв. Держ. Муз. Консерв. у Варшаві).

На репертуар хору складаються народні пісні, історичні, побутові та інші, різних наших, переважно сучасних композиторів, а також і чужинецьких. В Австралії хор "Чайка" втішається великою популярністю. Крім самостійних концертів і виступів на внутрішніх, національних, громадських і релігійних імпрезах хор брав участь і назовні в австралійських святкуваннях, в репрезентативних концертах перед чужинецьою публікою, фестивалях, радіо, телебаченні тощо.

В цьому концерті разом з хором "Чайка" виступить танцювальний ансамбль "Веселка" зі Сіднею, заснований в 1965 р. Його мист. керівником і хореографом постійно є Наталя Тиравська. Ансамбль начислює 34-ри танцюристи віком від 16-30 років, щорічно відбуває свої концерти по більших містах Австралії і є постійною атракцією фолькльорних фестивалів в Сіднейській опері. З огляду на фінансові труднощі в програмі концерту виступить неповний склад.

Фортеп. акомпаніятор є піяність Джефрі Бойд.

Swiss Chalet Bar B.Q

SPECIALIZING IN
CHARCOALED BROILED CHICKEN & RIBS
LICENSED CHILDREN'S MENU
DINING ROOM & TAKE-OUT SERVICE
Open 11 a.m. to 11 p.m. daily
Wheel Chair Facilities • Birthday Parties

Bill Wilde — Franchise Operator
17008 - 107 Avenue
484-7664

NURSES

Required, Registered Nurses (R.N.'s) to work on a full-time, part-time or casual basis in a first class extended care (Nursing Home and Auxiliary Hospital) establishment of 150 Residents.
Salary - depending on work experience. Includes a full range of attracitve benefits.

CONTACT: Mr. Yurij Dytyniak
Director, Administrative Services
St. Michael's Nursing Home
7404 - 139 Avenue
EDMONTON, ALBERTA
T5C 3H7
PHONE: (403) - 473-5621

HOLIDAY OR VACATION BED

AT ST. MICHAEL'S NURSING HOME FOR PEOPLE WHO REQUIRE QUALITY NURSING CARE AND SUPERVISED DIETS FOR PERIOD OF 1 to 3 WEEKS COST IS $25.00 PER DAY.

CONTACT: Mr. Yuriy Dytyniak
Director, Administrative Services
St. Michael's Nursing Home
EDMONTON, ALBERTA
T5C 3H7

Phone: (403) - 473-5621

WORTH LOOKING INTO

UKRAINIAN CULTURAL HERITAGE VILLAGE

Fall Festival, September 8
10 a.m. - 6 p.m.
FREE ADMISSION

The Village once again recreates the fun and activity of the harvest with Mr. Glen Crandall and his authentic steam tractor and thresher.

Along with this Threshing Bee, you're invited to enjoy traditional band music in Kiev Hall, a farmer's market, antique cars, displays, a quilting bee, and refreshments.

If rained out, Festival will run Sept. 15.

Just east of Elk Island National Park on Highway 16 East.

UKRAINIAN CULTURAL HERITAGE VILLAGE
EDMONTON

Helping to enrich your life. Alberta CULTURE

Report to come in a few days

Government guarantees Heritage Trust deposits

Deposits in Heritage Trust are safe because of the guarantees Connie Osterman, Alberta Minister of Corporate and Consumer Affairs, confirmed Friday, says the company's president, Bud Conway.

The minister said Friday the Alberta government will guarantee deposits above the Canadian Deposit Insurance Corp. of $60.000

Conway told *Ukrainian Vews* that has been the position the government has taken towards trust companies throughout, and the specific reference to Heritage Trust was made because of news stories regarding their meeting Thursday with the Alberta Securities Commission.

Osterman also said the government might move deposits to Heritage Trust and other Alberta trust companies.

Heritage Trust, which has strong roots in the Ukrainian community, which recorded a $50,286 loss in 1984, after 16 profitable years, had asked the commission for a delay of its first quarter report to June 29 to let auditors finish their review. The report has been due May 30.

The company then asked for a further delay pending news about an expanded shareholder base. The commission refused, Heritage Trust appealed, but the appeal was turned down Thursday.

Conway said on Tuesday the report was being printed that day and would be made available to shareholders in a few days.

In the meantime, he says, the biggest danger facing the company is that shareholders get frightened.

The previous Friday, Conway told *The Journal* Heritage hopes to raise about $4 million or $5 million in new shareholder equity so it can accept more deposits, which regulations limit to 20 times equity.

Connie Osterman

As soon as the capitalization goes through Heritage plans to open new offices. The main cities the company is looking at are Vancouver, Winnipeg and Saskatoon.

Conway predicted a loss for the first quarter of 1985, but said it should turn to a profit by year-end.

Heritage Trust has total assets of $112 million.

До Капілану вчасно прибула риба — сомон

Елин Едвардс, західний кореспондент "Канадської сцени"

Оце перший раз в історії, що світової слави риба *когозький сомон*, вчасно повернулась до Капілянської ріки північного Ванкуверу. Причина цього — генетична маніпуляція персоналу в першій модерній рибній інкубаторській станції на західньому побережжі Канади.

Капілянську інкубаторську рибну станцію побудовано в 1971-му році, щоб відреставрувати приплив *когозької риби* і сомону зі сталевою головою, які були здесятковані побудовою Клівлендської греблі на Капілянській ріці в 1954-му році.

Гребля була необхідна, щоб дати Ванкуверові достатнє постачання гірської води, але міграційний сомон не міг більше діставатися вгору Капілянської ріки для розмножування.

Експеримент, в якому ловлено рибу в капкани і відводжувано її вантажними автами вгору струму ріки вище греблі, показався прямим неуспіхом. Коло 1966-го року тільки 400 штук риби повернулося до ріки для розмножування. Виглядало, що в Капілянській ріці майже був певний кінець припливу сомону для розмножування.

Проте таки в 1971-му році, перша група 300,000 висиджених яєць когозьких сомонів в інкубаторській станції дали в результаті вирощення 284,000 молодої риби в ріку.

Сомон проходить трирічний цикль, а в 1974-му році, коли він повернувся до ріки для складення яєць і запліднення, то це число збільшилося понад 40,000 штук.

Кожного року понад 25,000 відвідувачів відвідують інкубаторську станцію, яка є відкрита для публіки. Вони можуть приглядатися, як риба пізе на зроблені людиною сходи крізь шкляні вікна. Це є той самий спосіб, як риба старалася дістатися вгору крізь сильні гірські води Капілянської ріки впродовж сторіч.

У пройдених минулих роках техніки із федерального міністерства риболовлі брали яйця із риби жіночої статі і запліднювали її чоловічими дорослими спермами із риби, яка прибувала коли-небудь у ріку впродовж літніх місяців, що було свого роду перехресним запліднюванням.

Але три роки тому вони зробили експеримент запліднювання риби, яка вчасно прибула туди тільки із тієї риби, яка прибула в ріку в той час. Результат тепер такий, що нащадки тієї "ранньої" риби приходять тепер рано. Техніки припускають, що нащадки із тієї "пізньої" риби надійдуть пізніше.

Це спричинило початок прибування риби в ріку тисячами в половині червня замість на початку серпня. Це поширює сезон, коли риба прибуває, створюючи довший сезон риболовлі для спортивних риболовів.

А Капілянська інкубаторська станція продовжує допомагати природі в розбудуванні припливу сомону, одного із світових чуд природи та дорогоцінною характеристикою західнього побережжя Канади.

Mixed bowling

The UCB Bowling League is starting the 20th season of mixed bowling on Wednesday September 11.

It will be held between 9 and 11 a.m. at the Bronx Bowling Centre, 12940 - 127 St.

The league is open to everybody 16 ... male or female.

For more information call: Lorna Achtemichuk at 475-4345 or Anne Holowaty at 476-4815.

Lesia Ukrainka's
Tickets now on sale
the AZURE ROSE
A WORLD PREMIERE
written, produced and directed by Roman Brytan and Karen Gartner
set design by John Madill
costume design by Mardi Gordon and Sue Graves
September 27, 28, 29, 1985
SUB Theatre
Tickets available at BASS and the Ukrainian Book Store.

Самовар

Було це літньої ночі на дачі. У маленькій кімнаті стояв на столі біля вікна, пузатий самовар і дивився в небо , палко виспівуючи:

- Примічаєте ви, чайник, -місяченько щось на мене дивиться частенько.

Справа є тому, що люди забули поикрити трубу самовара гасилкою й пішли, залишивши чайник на камфорці; вугілля в самоварі було багато, а води мало — от він і кип'ятився, вихваляючись перед усіма блиском своїх медних боків.

Чайник був старенький, з розколиною на боці, і дуже любив дражнити самовар. Він уже почав закипати, це йому не подобалось — от він підняв носик угору й шипить самоварові, під'юджуючи його:

- Гордо місяць з неба
Дивиться на тебе,
Мов на чудака;
Так тобі і треба!

Самовар пирскає парою і бурчить:

- Зовсім ні. Ми з ним - сусіди,
Навіть трішечки рідня:
Ми обидва з ним із міді,
Та горю жарківше я.
Він якийсь рудий, щербатий,
Ще й увесь у плямах темних!
- Ах, який ти чванькуватий!
Навіть слухать неприємно,

засичав чайник, теж випускаючи з носика гарячу пару.

Цей маленький самовар і справді дуже любив вихвалятися, він вважав себе розумником, красунем, йому давно вже хотілось, щоб місяць зняли з неба й зробили з місяця піднос для нього

Чваньковито пирхаючи, він ніби не чув, що сказав йому чайник, -виспівує собі щосили:

- Фух, який я кип'ячу,
Фух, який я жаркий!
Скочу - скочу, як м'яч,
Залечу за хмарки.

А чайник сичить свое:

- Ну, та я як умовлю я
Отаку особу?
Ніж вазити воду зря -
Ти стрибнути спробуй

Самовар так розпікся, що аж посинів увесь, тремтить і гуде:

- Покиплю тут, скільки треба,
А наскучить - то й стрибну
Аж до місяця у небо.
У блакитну вишину

Так вони обидва кипіли й кипіли, заважаючи спати всім, хто був на столі.

Чайник дражниться:

- А він кругліш, як ти!
- Та в нім нема води,

відповідає самовар.

Синій кухлик, з якого вилили всі вершки, сказав порожній скляній цукерниці:

- І які ж вони нудні!
Вже набридло це мені.
- Так, нідніших не знайдеш,
Це мені набридло теж, -

відповіла цукерниця солоденьким голосом. Вона була товста, широка й дуже сміхотлива, а кухлик — так собі, горбатенький добродій похмурої вдачі, з одною ручкою; він завжди говорив щось тужливе.

- Ах - сказав він, -
Всюди порожньо і сухо,
В самоварі, а вишині.

Цукерниця, зщулившись, закричала:

- В мене, ах, залізла муха!
Дуже поскотно мені!
Ох, ох, я боюсь,
Що не втеплю - засмюсь!

— Це б таки чудно було — чути, як сміється скло, — невесело сказав кухлик.

Прокинулась замурзана гасилка й задзвеніла:

Дзинь! Хто це гомонить
В дуже пізню пору?
Навіть кіт зараз спить,
Вже ж північ скоро

Але, зиркнувши на самовар, злякалась і знов задзвеніла:

- Ай, люди всі пішли
Спати чи тинятись,
Адже мій самовар
Може розпаятись!
А мене забули тут.
Необачні люди!
Будуть каятись вони,
Тільки пізно буде.

Тут прокинулись склянки і давай деренчати:

- Ми скромні склянки.
Нам все — всеодно!
Про ці забаганки
Ми знаємо давно!
Нам ні холодно, ні жарко,
Ми звикли до всього!
Хвалько цей самоварко,
Ми не любимо його.

Забурчав чайник:

- Фу, як гаряче.
Прямо до одчаю.
Це не випадково.
Це надзвичайно.

І — лопнув!

А самовар почував себе зовсім кепсько; вода в ньому давно вся википіла, а він розжарився, кран у нього відпаявся і повис, мов ніс у п'яного, одна ручка теж звихнулась, але він ще храбрувався і гудів, дивлячись на місяць:

- Коли б він був ясний,
Світив би день за днем -
Я б поділився з ним
Водою і вогнем.
Жили б ми вдвох тоді
По людському звичаю,
І йшов би дощ завжди
Із чаю.

Він уже майже не міг вимовляти слів і хилився набік, але все ще бурмотів:

- Коли б удень він мусив спочивати,
Щоб сяяти ясніш з небесного віконця
Я б міг тоді на себе радо взяти
Обов'язки нового сонця.
Вночі і вдень я б дав землі тепло.
Жаркіш од сонця я б горів навіки
Світити повсякчас воно б вже не змогло,
А це ж найпагша річ для мідяної пиви.

Гасилка зраділа, качається по столу і дзвеніть:

- Ах, це дуже мило!
Ах, це дуже гарно!
Я б вам сонце загасила,
Сонце самоварне.

Але тут — крак! — розвалився самовар на кусочки, кран цюркнув у полоскальницю і розбив її, труба з покришкою випнулась угору, похиталась, похиталась і впала набік, одбивши ручку в кухлика; гасилка, злякавшись, одкотилась на край столу і бурмоче:

- От дивіться, люди вічно
Нарікають на судьбу,
А гасилку позабули
Надягнути на трубу.

А склянки, нічого не боячись, регочуть і співають:

- Жив маленький самовар
І горів невгасно.
Та якось не загасили
Самовара вчасно.
Був у ньому сильний жар,
І від жару цього
Розпаявся самовар. -
Туди йому и дорога,
Туди йому и дорога!

Для дітей

A guide to reading Ukrainian

For those who may understand some Ukrainian, but have difficulty deciphering the cyrillic alphabet, Ukrainian News is providing this key to Ukrainian letters and the English phonetical equivalents.

Ukrainian letter	English equivalent	English sound
Аа	Aa	ah as in want
Бб	Bb	b as in bell
Вв	Vv	v as in vine
Гг	Hh	h as in horse
Ґґ	Gg	g as in game
Дд	Dd	d as in day
Ее	Ee	eh as in heaven
Єє	IEie	yeh as in yellow
Жж	ZHzh	zh as in azure or French j as in jour
Зз	ZZ	z as in zero
Ии	Ii or Yy	ih as in stick
Іі	EEee	eeh as in even
Її	YEEyee	yeeh as in yield
Йй	Yy	consonant y as in boy
Кк	Cc or Kk	k as in come
Лл	Ll	l as in leave
Мм	Mm	m as in man
Нн	Nn	n as in no
Оо	Oo	o as in your
Пп	Pp	p as in people
Рр	Rr	r as in river
Сс	Ss	s as in seven
Тт	Tt	t as in tall
Уу	OOoo	ooh as in who or yoohoo
Фф	Ff	f as in forest
Хх	KHkh	scottish ch as in loch
Цц	TSts	ts as in let's
Чч	CHch	ch as in change
Шш	SHsh	sh as in ship
Щщ	SHCHshch	sh combined with ch as in meshchange
Юю	YOOyoo	yoo as in you
Яя	IAia	yah as in yard
Ьь	soft sound	softens the consonant preceding it

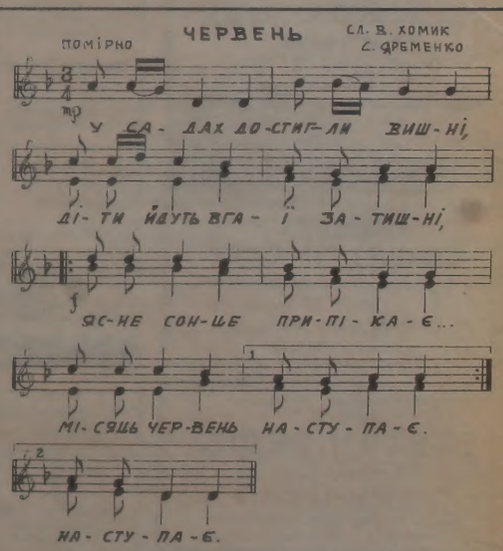

У садах достигли вишні,
Діти йдуть в гаї затишні,
Ясне сонце припікає...
Місяць червень наступає.

Крила бджілки в позолоті
Чапля чапає в болоті,
В небо жайворон злітає
Й дивні трелі розсипає.

PARK MEMORIAL

FUNERAL ADMINISTRATORS AND DIRECTORS
Vegreville, SmokyLake, Lamont, Wildwood, Mayerthorpe

9709 - 111 Avenue, Edmonton, Alberta
426-0050

Jerry Smolyk - President
Bob Greschuk - General Manager

Христина Шерман

Cooking Corner

ZUCCHINI CAKE

3 eggs, 1 C oil, 1 1/2 C sugar, 1 tsp. salt, 1 C raisins or nuts, 2 C shredded zucchini, 2 tsp. vanilla, 2 C flour, 1/4 tsp. baking powder, 2 tsp. baking soda, 3 tsp. cinnamon or nutmeg.

Mix althogether and place in a buttered 9x12x2" pan or 2 loaf pans.

BAKE: 350 deg.
TIME: 45-50 mins.

Carole Zadunayski
St. Michael's Nursing Home

Do you have any recipes you want to share with our readers? Please send them to Cooking Corner, Ukrainian News, 10967 - 97 St. Edmonton, Alta. T5H 2M8.

Поради тим, хто любить варити

ЧЕБУРЕКИ

Тісто: 500 г борошна, 50 г дріжджів, яйце, сіль.

Начинка: 500 г м'яса, 2 цибулини, 1-2 зубки часнику, сіль, перець.

До просіяного борошна додати яйце, сіль, розчинені в молоці дріжджі; влити теплу воду з молоком і замісити пухке тісто. Накрити й залишити, щоб підійшло. Далі розкачати корж завтовшки 0,5 см і вкинути тарілочкою [illegible] качі.

М'ясо разом з [illegible] булею та часником [illegible] пропустити крізь [illegible] сорубку; суміш [illegible] лити, поперчити [illegible] влившн півсклянки води, вимішати. [illegible] чинку викласти [illegible] плескачі, заліпити [illegible] як у вареники, і [illegible] ж обсмажити у [illegible] кій кількості [illegible] (олії). Подати гаря[illegible] ми.

T.J. Custom Covers Ltd.

— specializing in boat covers and seats —

Box 3051
Sherwood Park, Alta.
T8A 2A6
922-4525

8-го вересня в ДУМолоді, в 3 год. пополудні буде відмічений День Об'єднання Жінок ЛВУ. В програмі буде показ модерного одягу з приміненням української вишивки. Р.Британ познайомить з творчістю Л.Українки та з прем'єрою "Блакитна Троянда". Буде чай і перекуска.

Сердечно всіх запрошує комітет.

Едмонтонський календар

Парафія Св. Володимира

Ліга Українських Католицьких Жінок сер[illegible] но запрошує Вас з родиною на "Осінній Ча[illegible] неділю, 8-го вересня 1985 року з 1:00 - [illegible] попол. Адреса 12726 - 119 вулиця.

Хор **"Дніпро"** знов розпочинає свою пра[illegible] Просимо нових членів зголошуватися до [illegible] М.Дитиняк — ч. тел. 422-3053 або прийти [illegible] першу пробу в понеділок 9-го вересня в 7:30 [illegible] чора в Пластову Домівку.

Рада Українських Громадських Орга[illegible] цій за Патріярхат і Рух Мирян, повідомля[illegible] що в понеділок 9-го вересня, 1985 року в год[illegible] 7:30 вечора, у катедрі св. Йосафата буде [illegible] служена св. Літургія і Соборна Панахида в [illegible] ницю смерти св. п. Блаженнішого Патр[illegible] Йосифа.

Просимо всіх членів організацій РУГО [illegible] прапорами, як і всю українську громаду, [illegible] численну участь у відзначенні цієї річниці.

Управа РУГО, відділ Едмо[illegible]

НОВИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК

у святоюріївській Рідній Школі почне[illegible] в суботу, 7 вересня Св. Літургією о 9:00 год[illegible] ранку. По відправі відбудуться вписи до [illegible] кляс включно.

Дитячий садочок почне свої зайня[illegible] половині вересня.

Запрошення для всіх на зустріч з по[illegible] до Оттави,п. В.Лесиком, який виголосить [illegible] ву доповідь на тему дня. Ця зу[illegible] відбудеться в п'ятницю, 13-го вересня в 2:[illegible] дині пополудні в Народнім Домі, при 9620 [illegible] авеню.

Отже просимо всіх заінтересованих [illegible] бути на означений час.

За управу Товари[illegible] Українських Піон[illegible]
Іван Тимчишин, го[illegible]
Дмитро Прокоп, секре[illegible]

Оголошення в Едмонтонськім календ[illegible] даємо безплатно неприбутковим орга[illegible] ціям і на імпрези, де не збирається осту[illegible] Повідомлення мусять бути написані [illegible] шиною або дуже виразно ручно друк[illegible] вані. Якщо написані рукописом ми не пр[illegible] немаємо. Телефонічно також [illegible] приймаємо. Газета виходить кожної с[illegible] ди, і повідомлення мусимо одержати [illegible] понеділка.

Професійні служби

Дентисти

Dr John C.A. Koziak
6128 - 90th Ave.
Ottwell Shopping Centre
465-0505
Hours: Tues. — Fri. 9:30 a.m. to 5:30 p.m.
Sat. 8 a.m. to 4 p.m.

Central Denture Clinic
Цертифікований дентурист
Никола Ткачик
#806 - 10080 Jasper Ave
Едмонтон, Альберта
Тел. 423-4845

Fort Saskatchewan Denture Clinic Ltd
10211-100 Ave (Room 202)
Fort Saskatchewan T8L 1Y7
R. Nykiforuk
Certified Denturist
Bus: 998-1804
Res: 998-1756

Зубні техніки

CHEKERDA'S DENTURE CLINIC LTD.
Rosslyn Shopping Centre
13562 - 97 St.
M. Chekerda — Denturist
Phone: 475-0011

WASSON DENTURE CLINIC
#330 Bentall Bldg.
10180 - 102 Street
Edmonton, Alta.
T5J 0W5
Phone: 422-4718

You can have this space call: 423-6985

Окулісти

БЕВЕРЛІ КАНАДСЬКА ЗУБНА КЛІНІКА
з Обм. пор.
СТЕФАН ФЕДІВ
ЗУБНИЙ ТЕХНІК
4002 - 118 Ave.
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА
Тел.: Діп. — 477-7868 або 477-7870
Дом. — 922-5240

Dr. J. D. Tchir
Окуліст
#405 Kingsway Professional Centre
10611 Kingsway Ave
Tel. 423-2127
У Форт Саскачевані кожної середи
Tel. 998-4066

Д-р Петро СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
ОКУЛІСТИ
Phone 422-1248
422-6306
805 - Empire Bldg.
10080 - Jasper Ave.

Голика Клініка Зубної Техніки
Frank A. Holyk
Certified Denturist
Newton Shopping Centre
12123 - 54 St.
Edmonton, Alta. T5W 3N4
Bus. 477-3674
After Hrs. 479-5008

Invitations
ALPHA-ONE PRINTERS 429-2363
10967-97 STREET (DOWNSTAIRS), EDMONTON